

CDA Tubbergen

Vertrouwen in elkaar

Verkiezingsprogramma 2010 - 2014

CDA Tubbergen

Vertrouwen in elkaar

Verkiezingsprogramma 2010 - 2014

INHOUD	BLAD
1 HET CDA	4
2 VERTROUWEN IN ELKAAR	5
3 ALGEMEEN BESTUUR, OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	7
3.1 Respectvol samenleven in een sterke gemeente.	7
3.2 Gemeentebestuurders	8
3.3 Gemeente en samenleving	9
3.4 Gemeentelijke dienstverlening	9
3.5 Gemeentelijke samenwerking	9
3.6 CDA-raadsleden en bereikbaarheid	10
3.7 Openbare orde en veiligheid	10
4 ECONOMIE, ARBEID EN WERKGELEGENHEID	12
5 WELZIJN	14
5.1 Leefbaarheid in elk dorp	14
5.2 Werk en sociale zekerheid	15
5.3 Senioren	17
5.4 Gezinnen	18
5.5 Jongeren:	19
5.6 Integratie en participatie	20
6 PARTICIPATIE, ZORG EN SOCIAAL	21
6.1 Eerstelijns gezondheidszorg	21
6.2 Mensen met een beperking	22
6.3 Preventie	22
7 ONDERWIJS, KUNST EN CULTUUR	24
7.1 Onderwijs	24
7.2 Kunst en cultuur	24
7.3 Bibliotheek	25
8 VROM	26
8.1 Ruimtelijke ordening	26
8.2 Bouw- en woningtoezicht	26
8.3 Milieu, duurzaamheid en klimaatbeleid	28
8.4 Recreatie en Toerisme	30
8.5 Bedrijvigheid	30
8.6 Landbouw	30
8.7 Natuur en Landschap	31
8.8 Instrumenten	31
9 VERKEER EN VERVOER	32
10 SPORT	34
11 FINANCIËN	35

VERTROUWEN IN ELKAAR

- **HET CDA KIEST VOOR SOLIDARITEIT EN DE ZWAKKEREN IN DE LOKALE SAMENLEVING EN ZO MOGELIJK HANDHAVING VAN HET HUIDIGE VERZORGINGSNIVEAU.**

- **HET CDA WIL EEN GEMEENTELIJK ARMOEDEBELEID DAT ACTIVEREND IS VOOR WIE NOG KAN WERKEN, TOEREIKEND IS VOOR WIE DAT NIET MEER KAN EN DAT OOK OP LANGERE TERMIJN HOUDBAAR IS.**

- **HET CDA WIL DAT DE VERENIGINGEN DIE EEN MEER MAATSCHAPPELIJK PROFIEL WENSEN TE VERKRIJGEN DOOR DE GEMEENTE GEFACILITEERD KUNNEN WORDEN.**

- **HET CDA WIL DAT DUURZAAMHEID EEN BASISBEGRIP IN HET HANDELEN VAN GEMEENTE , BEDRIJVEN INSTANTIES EN MENSEN.**

- **HET CDA WIL DAT ER GOEDE ECONOMISCHE MOGELIJKHEDEN BLIJVEN VOOR DE BEDRIJFVIGHEID IN DE GEMEENTE TUBBERGEN, MET BEHOUD VAN HET KARAKTERISTIEKE LANDSCHAP.**

1 HET CDA

Het CDA is een moderne christendemocratische volkspartij waarbij de gemeenschap centraal staat. De betrokkenheid van mensen bij hun gemeente, gezin en familie, de school, het dorp of de buurt, het bedrijf, de vereniging: dat is het ware draagvlak van de gemeente als publieke lokale gemeenschap. Het CDA heeft een geheel eigen plaats in de Nederlandse politiek; sociaal op sociaal-economisch gebied, degelijk als het gaat om overheidsfinanciën, realistisch vooruitstrevend als het gaat om milieu en duurzaamheid, vasthoudend en appellerend op het terrein van normen en waarden.

Het CDA is een brede volkspartij, die geworteld is in alle lagen van de samenleving. Daarom biedt het plaats aan veel mensen die zich aangesproken voelen door het christendemocratische gedachtegoed. Naast geloof in democratische waarden vormt voor het CDA de Bijbelse boodschap de grondslag en inspiratiebron bij het zoeken naar oplossingen voor hedendaagse problemen. Het gaat daarbij steeds om mensen. Menselijk geluk, waardigheid en wederzijds respect, veiligheid en geborgenheid, zorg voor elkaar, gemeenschapszin; dat zijn de constanten. De uitgangspunten van het CDA die in onderlinge samenhang het christendemocratisch gedachtegoed inhoud geven zijn de volgende:

1. **Gerechtigheid waarbij de overheid moet streven naar publieke gerechtigheid.**

Op het publieke terrein van de samenleving behoort de overheid in wetten en beleid het recht tot gelding te brengen en rechtvaardig te regeren en daarin met name de belangen van sociaal en economisch zwakkeren te beschermen.

2. **Solidariteit waarbij duidelijk wordt dat** mensen boodschap hebben aan elkaar. Van de sterken mogen offers gevraagd worden voor de zwakken. Solidariteit overstijgt grenzen, zowel van de eigen sociale groep als van het eigen land. De overheid hanteert het solidariteitsbeginsel vanuit haar eigen taak: zij garandeert de vloeren in de sociale zekerheid en doet een appel op burgers en maatschappelijke organisaties te werken aan maatschappelijke ontplooiing met en voor mensen.

3. Bij **gespreide verantwoordelijkheid** moeten mensen en hun maatschappelijke verbanden zich naar hun bestemming kunnen ontplooiën. Overeenkomstig de publieke gerechtigheid als norm van het overheidsbeleid, moet de overheid die verantwoordelijkheid van mensen en organisaties erkennen en bevorderen, en hun de ruimte en mogelijkheden geven om dat waar te maken.

4. **Rentmeesterschap** met als doel om zorgvuldig om te gaan met zijn of haar omgeving. Die omvat niet alleen het natuurlijk milieu, maar ook de omgang met gaven en talenten op het gebied van wetenschap, techniek, arbeidsverdeling of cultuurvorming. Rentmeesterschap duidt op verantwoordelijkheid voor het bewaren van onze aarde en van al haar bewoners. De natuur is gegeven om ervan te genieten, van haar vruchten te leven, maar ook om deze mogelijkheden intact te laten en te bewaren.

Het CDA Tubbergen wil, vanuit haar Christelijke visie op de samenleving, vormgeven aan de voor ons liggende raadsperiode. Daarbij spelen de uitgangspunten van gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit, gerechtigheid en rentmeesterschap een uitermate belangrijke rol.

Als deze begrippen vertaald worden naar dag van vandaag, dan betekent dit dat het CDA kiest voor solidariteit en de zwakkeren in de lokale samenleving en zo mogelijk handhaving van het huidige verzorgingsniveau.

2 VERTROUWEN IN ELKAAR

Door CDA lijsttrekker Henny Oude Geerdink.

Vertrouwen in elkaar....

Beste inwoners van Tubbergen; de komende gemeenteraadsverkiezingen wil ik samen met het CDA ingaan onder het motto “**Vertrouwen in elkaar**”. Het zullen verkiezingen worden waarbij gezond realisme leidend moet zijn. Geen beloften van meer, meer en nog meer, maar een houding van “Hoe klaren we samen de klus?”.

De realiteit van de huidige economische situatie is niet anders. We moeten met z'n allen op een goede manier omgaan met de beschikbare middelen. We moeten de tering naar de nering zetten en vooral ook keuzes maken. Houden wat we hebben is mogelijk zelfs al een te hoge ambitie.

Ik ga er vanuit dat de inwoners van Tubbergen juist ook van het CDA een gezond realisme verwachten. We moeten keuzes maken en blijven opkomen voor degene die niet mee kunnen komen. Blijven meedoen aan de samenleving zal daarom uitgedragen moeten worden. Veel hangt af van de eigen kracht van mensen. Komen deze daar echt niet uit dan is daar de overheid als achtervang.

“**Vertrouwen in elkaar**” Vanuit het betekenisvolle begrip “vertrouwen in elkaar” wil ik tevens duiden op de verhouding tussen overheid en inwoners. Inwoners moeten vertrouwen hebben in de gemeente en de gemeentelijke vertegenwoordigers. Deze gedachte moet voor alle kandidaten van het CDA Tubbergen maatgevend zijn. De CDA-kandidaten moeten het vertrouwen genieten van hun kiezers.

Tubbergen is een gemeente waar het goed wonen en werken is; het is een gemeente waar ik trots op ben. Een gemeente waar ik vertrouwen in heb en waar de en waar de burgers vertrouwen in moeten en kunnen hebben. Tegen het einde van de huidige raadsperiode is het goed om terug te blikken op hetgeen in deze periode is gerealiseerd. Gerealiseerd samen mét, en vóór de inwoners van onze gemeente. Zaken die in onze gemeente gerealiseerd zijn, betreffen ondermeer:

de realisatie van het kunstgrasbeleid, de opening van het Centrum voor Jeugd en Gezin, de visitatiecommissie met een positief oordeel over ons beleid betreffende Vitalisering landelijk gebied, de uitvoering van een Knooperf, het verkeersveiliger maken van diverse wegen, de (ver-) nieuwbouw van scholengemeenschap St.-Canisius, de uitvoering van de nieuwbouw van “De Wiekslag”, de realisatie van dorpsmediatheken als goed alternatief voor de bibliobus, realisatie van het centrumplein in Reutum, de bouw van een nieuwe brandweerkazerne, de bouw van een Cultuurhuis in Fleringen, de installatie van de WMO-adviesraad, het instellen (en vervolgens uitstekend functioneren) van de seniorenadviseurs.

Gaat deze ontwikkeling dan ook maar door in die komende periode 2010-2014? Duidelijk is dat we inmiddels onder een ander gesternte leven; dat kan niemand ontgaan zijn.

De gemeenten kunnen de komende jaren flinke financiële tegenvallers tegemoet zien. Dat geldt ook voor de gemeente Tubbergen. Het structureel tekort wordt geraamd op een tekort van € 3 miljoen in 2013. In ons verkiezingsprogramma wordt rekening gehouden met het verslechterde financiële perspectief. Door de financiële crisis is er een groot tekort ontstaan op de Rijksbegroting. De maatregel om de stabiliteit van de banken in stand te houden is ten koste gegaan van de financiële situatie van de overheid. Dit leidt er toe dat bij een sterk verslechterende economie sprake is van een olopemde werkloosheid. De hogere maatschappelijke kosten resulteren in minder opbrengsten voor het Rijk omdat de opbrengsten uit loonbelasting en inkomstenbelastingen wegvallen. En omdat in Europees verband een stabiliteitspact is afgesproken, waarbij het begrotingstekort niet meer mag zijn dan 3 procent is de conclusie dat het Rijk zal moeten bezuinigen. Duidelijk is dat dit ook gevolgen heeft voor de gemeenten. Deze boodschap is overigens ook tijdens Prinsjesdag verkondigd.

Het is nog maar de vraag of we de positie van de gemeente met het laagste aantal werklozen in Twente kunnen blijven bezetten. Dit omdat veel werknemers in onze gemeente werkzaam zijn in conjunctuurgevoelige beroepen. Vergroting van de werkloosheid en dus ook een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden zal betekenen dat de gemeentelijke uitgaven zullen toenemen. Een hogere werkloosheid en onzekerheid over hun werkgelegenheid baart mensen vanzelfsprekend zorgen. Deze situatie kan er toe leiden dat er mogelijk meer inzet van de gemeente wordt gevraagd waardoor er een toename van de gemeentelijke uitgaven mag worden verwacht.

De te verwachten hogere gemeentelijke uitgaven gekoppeld aan de te verwachten beduidend lagere inkomsten uit het gemeentefonds geven de problematiek aan waar elke gemeente (en haar inwoners) mee te maken heeft.

Dit alles overziend is het CDA Tubbergen van mening dat de rol en inzet van de gemeente om zorg te dragen voor al haar inwoners er een moet zijn, waarbij sprake is van een bestuurskrachtige gemeente. Gezien de beperking van beschikbare middelen is een heroverweging van taken en taakuitoefening op z'n plaats.

Het te hanteren motto is: *minder overheid; meer samenleving*. Een samenleving die de handen uit de mouwen steekt en elkaar ondersteunt. Er wordt nadrukkelijk een beroep gedaan op de veerkracht van de samenleving. Nieuwe verbanden tussen instanties onderling, tussen mensen onderling en tussen verenigingen maken dat de rol van de gemeente een regiefunctie zal zijn.

Van groot belang blijft dat de zwakkeren de overheid als vangnet moeten kunnen blijven zien. Solidariteit binnen de samenleving en solidariteit binnen groepen en verenigingen; dáár moet op gerekend kunnen worden. De gemeente in de regierol zal zich dienen te beperken tot het verrichten van uitvoerende taken dan wel de bekostiging daarvan. Dat kan in de ogen van het CDA ook een vermindering van de personeelsformatie inhouden. We willen een gemeente zijn die het kostenbewustzijn van de organisatie hoog in het vaandel heeft staan. Er moet nog efficiënter en effectiever gewerkt worden.

Onze inzet zal zijn dat we toe willen naar:

- een gemeente die sterk is in het creëren van kansen voor de samenleving;
- een samenleving die geprikkeld wordt om met zelfwerkzaamheid en eigen verantwoordelijkheid kansen weet te benutten;
- een gemeente die oog heeft voor initiatieven van de samenleving;
- een samenleving die meer verantwoordelijkheid neemt voor de realisatie van maatschappelijke waarden op allerlei terreinen (milieu, volksgezondheid, verzorging, leefbaarheid, duurzaamheid, etc.);
- een gemeente die een sterk sociaal vangnet is voor de zwakkeren in onze samenleving.

Dit alles moeten we bewerkstelligen door vertrouwen te hebben. Vertrouwen in elkaar betekent ook dat de gemeentelijke overheid vertrouwen moet hebben in de mensen, en uiteraard met name vertrouwen in de inwoners van de gemeente Tubbergen. De rol van de overheid zal mede onder invloed van de crisis een andere rol worden.

Vertrouwen in mensen betekent dat we als regisserende gemeente anders met ons takenpakket moeten omgaan. Daar moeten we duidelijk over communiceren omdat dit voor iedereen gevolgen zal hebben.

Als huidig wethouder, als inwoner van de gemeente Tubbergen en als lijsttrekker van het CDA voor de komende verkiezingen mag ik zeggen dat ik de inwoners van Tubbergen ken. Ik heb dan ook het volste vertrouwen in de bevolking van de gemeente Tubbergen en weet dat we met een gezamenlijke krachtingspanning zullen toe werken naar een nieuwe samenleving. Een nieuwe samenleving die mede met Uw steun wordt vormgegeven door het CDA.

Henny Oude Geerdink

Lijsttrekker CDA Tubbergen.

3 ALGEMEEN BESTUUR, OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

3.1 Respectvol samenleven in een sterke gemeente.

Respectvol samenleven in een sterke gemeente deze begrippen vormen de basis voor het CDA voor de gemeentepolitiek in de komende jaren. Respect is één van de kernthema's van het CDA. Respect op straat, respect tussen mensen onderling, maar ook met respect behandeld worden. Het is niet zo dat de overheid of het gemeentebestuur respect kan opleggen ('Gij zult') of dat de overheid de norm stelt. Het respect moet *uit* de samenleving zelf komen en begint dan bij gezin en familie, bij de opvoeding van jonge kinderen en jongeren. Vervolgens is het aan maatschappelijke organisaties, instituties en bedrijven om respect verder sociaal aan te leren en te delen. Daarom is het belangrijk in een gemeente dat verenigingen zich inzetten voor een respectvol omgaan met elkaar. Respect raakt al snel aan burgerschap. Respect houdt dan in dat men bereid is elkaar de ruimte te geven en rekening te houden met wederzijdse belangen.

Een sterke gemeente gaat met respect om met de verschillende belangen in de samenleving. Dat betekent dat dit zowel geldt bij de afweging van belangen als bij de democratisch genomen besluiten die een gemeente neemt. Respect bepaalt ook het directe contact tussen burger en gemeente met de burger als klant. Respect stelt een bepaalde norm aan de dienstverlening. Respect stelt ook eisen aan de manier van afhandeling van zaken. Respect betekent ook dat bestuur en burgers begrip tonen voor, en ruimte geven aan elkaar. Bestuurders moeten respect hebben voor burgers als deze het niet eens zijn met genomen beslissingen. Daar staat tegenover dat bestuurders, ambtenaren, politiemensen, brandweerlieden, ambulancepersoneel en mensen werkzaam in de zorg recht hebben op een respectvolle bejegening. Respect ontstaat en moet worden gedragen in de samenleving. In het christendemocratische gedachtegoed drukt het uitgangspunt van rentmeesterschap óók het respect van mensen voor de levende natuur uit.

Sterke gemeenten zijn in de visie van het CDA geen doel op zichzelf. De rol van gemeenten staat altijd in relatie tot de samenleving. Het CDA is een brede volkspartij die is vertegenwoordigd op alle niveaus van het openbaar bestuur: Zowel Europees, in de regering, provinciaal en bij waterschappen is het CDA door de bevolking gekozen en vertegenwoordigd. Op deze bestuursniveaus bestaan tussen CDA bestuurders goede contacten en werken zij zoveel als mogelijk met elkaar samen. Dit betekent niet altijd dat belangen, opvattingen en wensen dezelfde zijn. Ook zijn verantwoordelijkheden en taken van de tussen deze organisaties niet altijd dezelfde maar vullen zij elkaar aan. Respect voor de autonomie van gemeenten is voor het CDA een belangrijk uitgangspunt. Tegelijkertijd voeren gemeenten beleid uit dat door het Rijk of de provincie is vastgesteld. Dit betekent het beleid van gemeenten moeten passen binnen de beleidskaders van het Rijk en de provincies. Dat vraagt om goede interbestuurlijke verhoudingen tussen de bestuurslagen, met respect voor de eigen autonome verantwoordelijkheid. Het CDA spant zich in om op alle bestuurlijke niveaus te blijven werken aan goede verhoudingen tussen Europa, Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten. Dit met respect voor de eigen, autonome verantwoordelijkheid van de bestuurslagen.

De gemeente

Voor het CDA is het vanzelfsprekend dat gemeenten een belangrijke functie vervullen in het openbaar bestuur. Gemeenten staan het dichtst bij mensen en gemeenschappen. Veel vraagstukken spelen zich af in gemeenten: in dorpskernen, straten, buurten en wijken. Dat vraagt om een sterke gemeente die maatwerk kan leveren bij het oplossen van problemen. Het is noodzakelijk en gewenst dat het Rijk en de provincie globale kaders aangeven en de dat de gemeenten daarbinnen zoveel mogelijk vrij is. Een sterke gemeente is volgens het CDA in staat een eigen beleidsagenda te bepalen maar ook de wettelijke taken goed te vervullen. Bij een sterke, bestuurskrachtige gemeenten komt het aan op lokale politici en bestuurders met ambitie en idealen die een toekomstgerichte visie hebben op 'goed bestuur' in het belang

van de lokale gemeenschap. Dat vraagt ook om een goed toegerust en professioneel ambtenarenapparaat. Een sterke gemeente is ook in staat om daar waar mogelijk samen te werken met andere gemeenten. Goed openbaar bestuur vraagt om sterke gemeenten die in staat zijn hun eigen beleidsagenda te bepalen en hun wettelijke taken goed te vervullen. Omdat gemeenten van elkaar verschillen, moeten zij maatwerk kunnen leveren bij het oplossen van problemen.

Een sterke gemeente is betrouwbaar...

De gemeente legt telkens weer in de openbaarheid verantwoording af over het gevoerde beleid. In de visie van het CDA tonen sterke gemeenten ambities die zij vertalen in meetbare doelstellingen bijvoorbeeld bij vermindering van administratieve lasten voor burgers, instellingen en bedrijven. Een sterke gemeente durft zich kwetsbaar op te stellen als het gaat om het toetsen van haar eigen bestuurskracht. Hiervoor zijn benchmarks en opdrachten aan de rekenkamercommissie bruikbare instrumenten die gebruikt kunnen worden om verantwoording af te leggen. Dat is een teken van zelfvertrouwen en kracht.

... en gedogen past daar niet bij

Een betrouwbare overheid moet toezicht houden op handhaving van gestelde regels die op democratische wijze tot stand zijn gekomen. Toepassing en de naleving van regels dragen bij aan de essentiële waarden in onze rechtsstaat, zoals rechtszekerheid, rechtsgelijkheid en voorspelbaarheid. Burgers, ondernemers, maatschappelijke organisaties en instellingen moeten ervan op aan kunnen dat de overheid, i.c. de gemeente, consistent en dus betrouwbaar is. Dat wil zeggen dat beleid, afspraken of gewekte verwachtingen niet zomaar eenzijdig veranderd of geschonden kunnen worden.

Het CDA vindt dat overheden, zoals gemeenten, op strikte wijze moeten toezien op de naleving van wettelijke regels en voorschriften en dat deze consistent en slagvaardig worden gehandhaafd. Passief gedogen past daar niet bij.

3.2 Gemeentebestuurders

Een sterke gemeente vraagt om een sterk gemeentebestuur. De verschillende bestuursorganen – gemeenteraad, college, burgemeester en commissies – moeten op grond van hun eigen rol als ook in samenspel met anderen invulling geven aan 'goed bestuur'. De houding die het CDA daarbij van gemeentebestuurders verwacht is: gezagvol optreden, maatschappelijke initiatieven ondersteunen en gemeentelijke taken soms (durven) loslaten wanneer dat leidt tot sterkere gemeenschappen. CDA raadsleden staan als volksvertegenwoordigers middenin en zijn een afspiegeling van de lokale gemeenschap. Zij zijn herkenbaar en als gemeentebestuurders in de eerste plaats betrouwbare bestuurders. Zij durven in de samenleving het debat aan te gaan, maar weten waar nodig ook bruggen te slaan. Zij maken afgewogen keuzes en durven dual te opereren. Het dualisme is een middel maar geen doel op zich. Voor CDA wethouders geldt hetzelfde, zij het dat zij zich primair richten op hun bestuurlijke rol in collegiale verhoudingen. Voor het CDA zijn de volgende kenmerken voor gemeentebestuurders van belang:

- **integriteit:** bestuurders houden zich aan deugden zoals rechtschapenheid, eerlijkheid en onomkoopbaarheid;
- **verantwoording:** bestuurders leggen in het openbaar verantwoording af over gemaakte keuzes;
- **betrouwbaar:** het politieke handelen moet vertrouwen en geloofwaardigheid opwekken;
- **inspirerend en betrokken** CDA gemeentebestuurders zijn **inspirerend** en **betrokken** door het christendemocratische gedachtegoed en dragen dat ook uit;
- **gezag:** openbare functies zijn met een bepaald gezag bekleed, op grond waarvan publieke functionarissen met een zeker overwicht optreden. Gezag moet overigens wel verworven worden. Christendemocratische gemeentebestuurders moeten in staat zijn dit gezag te verwerven.

3.3 Gemeente en samenleving

Het CDA vindt dat de gemeente in haar handelen de inwoners, de lokale gemeenschap, centraal moet stellen. Het gemeentebestuur staat de lokale gemeenschap ten dienste en niet omgekeerd. Belanghebbenden moeten dan ook een volwaardige rol hebben in het beleidsproces. Belangrijk is de wijze waarop de gemeente inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven betreft bij de beleidsvorming en de uitvoering van haar taken. In de visie van het CDA moet de reikwijdte van het begrip 'belanghebbenden' zo ruim mogelijk moet worden opgevat en niet beperkt te blijven tot alleen de ingezetenen van de gemeente.

Het CDA legt een grote verantwoordelijkheid bij de samenleving. Consequentie daarvan is dat de gemeente open staat voor ideeën, opvattingen en wensen vanuit dorpskernen, buurten en wijken. De werkwijze van de gemeente moet erop gericht zijn de dialoog met de bewoners van dorpskernen, buurten en wijken een permanente plaats te geven.

Bestuurders en ambtenaren moeten de inwoners actief op zoeken, hen betrekken en positief staan tegenover initiatieven 'van onderop'. Voor het CDA staat voorop dat de gemeente de dialoog en samenwerking met bewoners niet dwingend oplegt, maar juist gebruik maakt van initiatieven die vanuit de samenleving zelf naar boven komen. De gemeente mag van gesubsidieerde instellingen vragen dat zij de participatie van gebruikers en cliënten goed hebben geregeld. Dorpen hebben een vast aanspreekpunt bij de gemeente. De gemeente legt haar voornemens voor ruimtelijke ontwikkelingen in dorpen, buurten of wijken vast, nadat in gezamenlijkheid met vertegenwoordigers uit de dorpen de structuurvisie is opgesteld. De gemeente voert een actief dorpsbeleid. Ter bevordering van de leefbaarheid in een dorp stelt de gemeente geoormerkt geld beschikbaar aan dorpsraden.

Een samenleving kan volgens het CDA niet functioneren als optelsom van individuen die vooral op zichzelf gericht zijn. Waar individualisering doorslaat naar anonimiteit ontstaat isolement en uitsluiting. Het CDA kiest daarom voor samenwerking, solidariteit en werken met respect voor de ander en bezieling. Dit betekent niet dat onze gemeente te allen tijde bestuurd kan worden onder het motto "u vraagt, wij draaien", maar dat het gemeentebestuur op grond van het algemeen belang een open en duidelijke afweging dient te maken alvorens een besluit te nemen. Dat betekent ook dat aan onze burgers en organisaties gevraagd mag worden verantwoordelijk te willen zijn en verantwoordelijkheid te willen nemen en verder te kijken dan het eigen erf of de eigen positie.

3.4 Gemeentelijke dienstverlening

De gemeente is geen gewone leverancier van diensten. Voor zaken zoals een paspoort of een bouwvergunning kan de burger niet om de gemeente heen. Daarom is het de plicht van gemeenten hun dienstverlening optimaal en klantvriendelijk voor de gebruikers in te richten. Ook wordt binnen de gemeente in de komende periode de elektronische dienstverlening verder uitgebreid. Via een persoonlijke pagina moet de burger kunnen zien hoe het staat met de behandeling van zijn aanvraag voor een vergunning, krijgt hij van de gemeente een uitnodiging zijn paspoort te komen verlengen en kunnen afspraken automatisch worden ingepland. Gemeentelijke diensten moeten via het internet aan te vragen of te raadplegen zijn. Inwoners die niet met de computer overweg kunnen, mogen blijven rekenen op goede persoonlijke dienstverlening. Tevens moet de gemeente blijvend investeren in het vereenvoudigen van de taal waarin brieven, beleidsnota's en folders worden geschreven. De gemeente biedt zo snel als mogelijk alle diensten en voorzieningen ook elektronisch aan.

3.5 Gemeentelijke samenwerking

Voor de gemeente kunnen goede redenen bestaan om bij bepaalde onderwerpen met elkaar samen te werken. Een gemeente is geen bestuurlijk eiland; en functioneert in een regionale omgeving. Het beleid van gemeenten heeft vaak effecten voor omliggende gemeenten hetgeen inhoudt dat daarmee rekening moet worden gehouden en dat afstemming moet plaatsvinden. Kostenbesparing, krachtenbundeling en

kwaliteitsverbetering met name bij uitvoerende taken zijn belangrijke drijfveren voor intergemeentelijke samenwerking. Het CDA vindt dat gemeenten maximaal de ruimte moeten hebben om die samenwerkingsvorm(en) te kunnen kiezen die het beste bij hen past.

Ondanks het feit dat de controles aan onze landsgrenzen al jaren geleden zijn afgeschaft, vormen nationale grenzen nog steeds barrières in het maatschappelijke verkeer. Het CDA vindt een goede samenwerking tussen Nederlandse gemeenten, regio's en provincies met Duitse gemeenten van groot belang. Waar mogelijk worden maatschappelijke organisaties en (georganiseerd) bedrijfsleven betrokken bij grensoverschrijdende samenwerking. Het CDA wil een goede samenwerking met name op Euregionale politieke niveaus in Duitsland om gezamenlijk een betere belangenbehartiging voor ons grensgebied te bewerkstelligen.

3.6 CDA-raadsleden en bereikbaarheid

Het CDA vindt het van groot belang dat de bevolking de politiek makkelijk en snel kan bereiken. De structuur van het CDA Tubbergen is zodanig dat in elke plaats een contactgroep aanwezig is. Op deze wijze worden signalen uit de gemeente snel opgepakt. Er zijn uiteraard verschillende manieren om de CDA-raadsleden en de CDA-fractie te bereiken. Jaarlijks worden door de CDA fractie en werkgroepen werkbezoeken gebracht aan dorpen; gemiddeld ongeveer 3 à 4 dorps- bezoeken per jaar. Het CDA gaat in gesprek met dorpsraden, bezoekt scholen en verenigingen en bezoekt tevens vaak bedrijven. Tijdens deze bezoeken worden informatie, problemen en wensen uit de eerste hand verkregen.

Naast de reguliere fractie heeft het CDA ook maandelijks een bijzondere fractie waarbij wordt ingegaan op specifieke onderwerpen. Bij deze fractie is er voor elke burger, verenigingen, andere organisaties en bedrijfsleven gelegenheid om hun vragen, problemen of zorgen kenbaar te maken. Ook het contact met de dorpsraden wordt door het CDA zeer op prijs gesteld. Op deze manier wil het CDA bereiken dat de politiek op een makkelijke wijze benaderd kan worden. En uiteraard is een snel contact met de plaatselijke CDA-politicus is al genoeg om informatie te krijgen. De CDA-raadsleden willen daarmee een bijdrage leveren aan het behoud van de korte lijnen zoals wij die in onze gemeente kennen. Het CDA blijft gaan voor een leefbare gemeente Tubbergen, nu en in de toekomst. Naast bovengenoemde directe aanspreek mogelijkheden is het CDA ook bereikbaar via de Website www.CDA-Tubbergen.nl.

3.7 Openbare orde en veiligheid

Je veilig voelen in je woon-, werk- en leefomgeving is essentieel. Dankzij het stevige beleid de afgelopen jaren zijn de geregistreerde criminaliteit gedaald en voelen meer mensen zich veilig. Deze lijn moet worden voortgezet. De gemeente heeft een belangrijke taak als regisseur in de veiligheidsketen. Veiligheidsbeleid krijgt vorm in samenwerking met burgers, politie en justitie, scholen, buurtverenigingen, horecaondernemers en winkeliers, woningcorporaties, (sport)-verenigingen, etc.

De zorg voor veiligheid van burgers en effectieve bestrijding van criminaliteit is een kerntaak van de overheid. In de christendemocratische visie is voorkomen, opsporen, vervolging en bestraffing van criminaliteit een praktische vertaling van de rol van de overheid bij het gestalte geven aan publieke gerechtigheid. De overheid heeft deze exclusieve taak, opdat eigenrichting wordt voorkomen en bij strafoplegging sprake moet zijn van onafhankelijke rechtspraak. Het veiligheidsbeleid vereist een gemeente die haar gezag gebruikt, stimuleert en ondersteunt. Het is goed om te weten dat de gemeente Tubbergen de veiligste gemeente van Nederland is.

Het CDA is van mening dat de gemeente als het gaat om veiligheidsbeleid de volgende drie taken heeft:

1. Overlast bestrijden en tegengaan.

Geweld mag onder geen enkele voorwaarde worden geaccepteerd. De taak van de gemeente is de openbare orde, in samenwerking met politie en justitie, te handhaven. De burgemeester maakt hierover, ook na een eventuele reorganisatie van de politie, in het driehoeksoverleg (burgemeester-justitie-politie) bindende afspraken en rapporteert daarover aan de gemeenteraad of desbetreffende raadscommissie.

Waar nodig, draagt de gemeenteraad zelf ook wensen aan die opgenomen worden in de planvorming en prioriteitstelling van de politie.

2. Preventie. Het beleid is erop gericht criminaliteit en overlast niet alleen tegen te gaan, maar liever nog te voorkomen. Dat gebeurt door voorlichting en samenwerking met ouders, scholen en maatschappelijke instellingen. Maar ook door fysieke maatregelen.

3. Participatie en het (weer) vormgeven van de eigen verantwoordelijkheid van burgers en de lokale gemeenschap. Burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven hebben uiteraard ook een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om het voorkomen van onveiligheid. Respect voor elkaar, moet een gedeeld begrip worden. Goede voorlichting en een lik-op-stuk-beleid helpt om duidelijk te maken wat kan en wat niet kan. Hiermee kan de verruiming van het maatschappelijke klimaat worden tegengegaan.

De brandweer en daarmee de lokale brandweezorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten staat door allerlei ontwikkelingen onder druk.. Het CDA wil een lokale vrijwillige brandweer behouden en zo nodig versterken met inzet van meer vrijwilligers. Juist in economisch moeilijke tijden is de inzet van vrijwilligers wenselijk en noodzakelijk. De toenemende druk op sociale samenhang (meer mensen van elkaar afhankelijk) en de maatschappelijke betaalbaarheid vormen een onmiskenbaar onderdeel van de brandweeractiviteiten. Het CDA wil de aandacht, erkenning en waardering bij lokale bevolking vergroten zodat er een positiever beeld en een grotere werfkracht ontstaat.

Mensen moeten in geborgenheid kunnen leven, zowel in de thuissituatie als in de publieke ruimte. Mensen moeten zich op hun gemak kunnen voelen, scholieren, onderwijzend personeel en winkeliers moeten zich veilig weten. De gemeente dient, met andere woorden, een gemeenschap te zijn waarin iedereen zich veilig *voelt* en veilig *is*. De *privacy* van individuen mag in de visie van het CDA uiteindelijk geen beletsel zijn. De regels moeten duidelijk zijn: wie niets te verbergen heeft, hoeft geen bezwaar te hebben tegen controle en handhaving. Het veiligheidsgevoel krijgt een stimulans door meer politie en andere toezichthouders op straat, door particuliere beveiliging in winkels en op bedrijventerreinen, door toezicht in het openbaar vervoer, door conciërges op scholen. Wijkagenten kennen de dorpen en de mensen die daar wonen en werken. Zij treden op als bemiddelaar, stimuleren de sociale samenhang in hun werkgebied en handhaven regels op straat.

Het CDA vindt het verder ontwikkelen van de sociale samenhang in dorpen van groot belang. Een afnemend 'buurtgevoel' kan leiden tot een gevoel van sociale onveiligheid. Het CDA staat daarom voor een harde aanpak van overlast en criminaliteit die de veiligheid en leefbaarheid aantasten. Dit vraagt om een gerichte aanpak waarbij gemeente, politie, openbaar ministerie, belastingdienst en FIOD samenwerken en optreden.

Actiepunten

- 3.1. Het CDA wil dat criminaliteit en overlast moeten worden tegengegaan. Overtreders moeten hard worden aangepakt. Dit is nodig om de sociale samenhang en geborgenheid te behouden in buurten, wijken en dorpen.
- 3.2. Het CDA wil dat voldoende wijkagenten actief zijn in de gemeente Tubbergen. Zij vervullen een signaalfunctie, ook voor drank- en drugsgebruik, en zijn daarmee directe herkenbare aanspreekpunten voor de burgers.
- 3.3. Het CDA wil dat er specifieke agenten, die bekend zijn met de problematiek van de landelijk gebiedsgemeenten, ingezet worden, eventueel in samenwerking met de gemeente Dinkelland.
- 3.4. Het CDA vindt dat de gemeente civielrechtelijke procedures moet inzetten om de veroorzakers van vandalismeschade aan te pakken.
- 3.5. Het CDA wil dat de gemeente de regie gaat voeren over de integrale samenwerking tussen scholen politie en maatschappelijk ondersteunende instanties en (sport)verenigingen. Tot nu toe gebeurt dat op afroep maar we wensen een programmatische aanpak. Voornamelijk moet worden ingezet op de middelbare scholieren. De impact die een wijkagent heeft bij een bezoek aan deze jongeren is veel groter dan op kinderen van de basisschool.

4 ECONOMIE, ARBEID EN WERKGELEGENHEID

Een gezonde economie schept banen en stelt zo veel mogelijk mensen in staat om te participeren. Omdat Nederland een open economie is, is het realistisch om te beseffen dat de economie en de werkgelegenheid nauwelijks gericht te beïnvloeden is door de overheid, laat staan door een individuele gemeente. Het CDA is van mening dat de gemeente kan bijdragen aan goede randvoorwaarden voor economische ontwikkeling.

Het CDA vindt dat er nog meer dan tot nu toe ruimte moet zijn om te ondernemen omdat het een belangrijke remedie is tegen de stijgende werkloosheid. Het CDA vindt de inbreng van ondernemers zeer belangrijk zodat de gemeente meer vraaggericht gaat werken. Intensief contact met ondernemersverenigingen en het Bedrijvencontactgroep Gemeente Tubbergen (BGT) is daarvoor een noodzakelijke voorwaarde. Ook dient regelmatig met de ondernemersvertegenwoordigers gesproken worden of de gemeente het beleid goed geformuleerd heeft, eventuele problemen worden dan vroegtijdig gesignaleerd.

De lokale economie en leefbaarheid is gebaat bij de aanwezigheid van lokale bedrijven. Het CDA wil dat de gemeente zich inzet voor de mogelijkheid dat lokale bedrijventerreinen beschikbaar zijn en blijven voor de lokale (startende) bedrijven. In het innovatieplatform zijn diverse instanties zoals grote gemeenten en bedrijven vertegenwoordigd. Om ook de landelijk gebiedsgemeenten deelgenoot van innovatieve projecten te kunnen maken dienen ook gemeenten als Tubbergen zitting te hebben in het innovatieplatform.

Het CDA wil een goed gemeentelijk investeringsklimaat ontwikkelen, onder meer door het realiseren van een bedrijvenloket zowel fysiek als digitaal, zodat ondernemers snel en effectief geholpen worden. Verder is het CDA voorstander van het opzetten van een accountmanagement binnen de ambtelijke organisatie zodat bedrijven rechtstreeks contact hebben over vraagstukken die verder gaan dan die het bedrijvenloket behandelt. De gemeente organiseert verder regelmatig netwerkbijeenkomsten voor het bedrijfsleven, zodat er meer clusters ontstaan waarin bedrijven elkaars toeleverancier kunnen zijn en elkaar ondersteunen.

Het CDA Tubbergen wijst net als voorheen de ontwikkeling van de 24-uurseconomie af. Mensen hebben recht op gemeenschappelijke rusttijden met het oog op het sociale leven. Het CDA hecht veel waarde aan de zondag als dag van rust, bezinning en ontmoeting. Het CDA is daarom geen voorstander van verdere verruiming van de openstelling van winkels op zondag.

Het CDA ondersteunt de initiatieven die in boven gemeentelijk verband worden ontplooid maar heeft, in het kader van plaatselijke werkgelegenheid en dus leefbaarheid ook oog voor projecten initiatieven die plaatselijk worden ontplooid. Het CDA is van mening dat echter ook lokaal, bij een gebleken behoefte bedrijventerreinen aanwezig moeten zijn. Immers lokale bedrijven zorgen ondermeer door sponsoring voor een bevordering van leefbaarheid. Het is van belang dat goede afspraken worden gemaakt over zakelijke ontwikkelingslocaties. Voor bedrijventerreinen zijn, naast goede bereikbaarheid, de trefwoorden 'schoon, heel en veilig' uitgangspunt bij ontwikkeling, beheer en onderhoud. Het CDA wil dat vertegenwoordigers van plattelandsgemeenten zitting krijgen in het innovatieplatform van de Regio Twente. Voor een goede ontwikkeling van de lokale economische bedrijvigheid wil het CDA dat elke plaats in onze gemeente goed bereikbaar is en ontsloten wordt.

Re-integratie bijstandsgerechtigden

Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid voor de reïntegratie van bijstandsgerechtigden, hebben veel contacten met bedrijfsleven en het onderwijs. Het CDA steunt het opzetten van één loket voor werkzoekenden en werkgevers in arbeidsmarktregio's. Het onderwijs tracht meer vraaggericht te werken

om in te spelen op de toekomstige arbeidsvraag van werkgevers. Contractonderwijs is hier een voorbeeld van.

Jongeren

Jongeren (18-23 jaar) zijn de leeftijdsgroep die de hoogste prioriteit verdient bij werkgelegenheidsbevordering. Jongeren tot 26 jaar, moeten volgens de nieuwe wet WIJ (wet investeren jongeren), eerst verplicht een startkwalificatie halen/of aan het werk - anders komen ze ook niet in aanmerking voor een uitkering. Verder vindt het CDA dat alle jongeren met behulp van sollicitatiecursussen, arbeidstrainingen, het opdoen van werkervaring met behoud van uitkering en actieve samenwerking met bedrijven zo snel mogelijk aan regulier werk moeten worden geholpen.

Gezinnen met kinderen

Ten aanzien van éénuoudergezinnen die leven van een bijstandsuitkering, vindt het CDA dat sprake moet zijn van een goede balans tussen de ouderlijke zorgplicht voor het kind en het zich beschikbaar stellen voor de arbeidsmarkt. Voor gezinnen met kinderen is het langdurig aangewezen zijn op de bijstand extra moeilijk, juist ook voor de kinderen. Daarom vindt het CDA dat bij gezinnen met kinderen door de gemeente een extra inspanning moet worden verricht bij het bemiddelen van de ouder(s) naar werk. Het CDA erkent echter ook dat het verzorgen en opvoeden van kinderen een belangrijke taak is, die de mogelijkheden tot vinden van werk beperken. Vooral voor alleenstaande ouders kan het moeilijk zijn om zorg en opvoeding van de kinderen te combineren met een fulltime baan. De Wet werk en bijstand (WWB) biedt daarom de mogelijkheid om deze groep geheel of gedeeltelijk een ontheffing te geven van de sollicitatieplicht. Het CDA pleit ervoor hiervan gebruik te maken. Om toch contact met de arbeidsmarkt te houden kan parttime werken voor deze groep financieel worden gestimuleerd door middel van een premie.

Actiepunten

- 4.1 Het CDA vindt betaald werk de beste vorm van sociale zekerheid. De gemeente moet zorgen dat wie kan werken ook aan de slag wordt geholpen. Vooral jongeren van 18 tot 23 jaar mogen niet aan de kant staan. Zij moeten direct aan de slag in een gemeentelijk traject. gedeeltelijk worden vrijgesteld van sollicitatieplicht. Parttime werken voor deze groep kan financieel worden gestimuleerd door middel van een premie.
- 4.3 Het CDA wil dat de gemeente zich inzet voor de mogelijkheid dat lokale bedrijventerreinen beschikbaar zijn en blijven voor de lokale (startende bedrijven).
- 4.4 Het CDA vindt dat er meer ruimte moet zijn om te ondernemen, om zodoende de economie te stimuleren en de stijgende werkloosheid tegen te gaan.
- 4.5 Het CDA wil dat er ook een plattelandsgemeente vertegenwoordigd is in het innovatieplatform Regio Twente.

5 WELZIJN

5.1 Leefbaarheid in elk dorp

De leefbaarheid in dorpen wordt grotendeels bepaald door het gevoel van veiligheid, gevarieerde woningbouw, een goed voorzieningenniveau, een schone, groene buitenruimte en het sociale weefsel tussen gemeenschappen. Het CDA vindt het van groot belang dat de gemeente er alles aan doet om burgers in dorpen, buurten en wijken te betrekken bij besluiten over de leefbaarheid en de inrichting van hun directe omgeving. Periodiek overleg met de dorpsraden of een andere vorm van samenwerking moet gestimuleerd worden. Dit laatste is van groot belang voor het bevorderen van de leefbaarheid, binding en ontmoeting en sociale samenhang.

Publieke ruimte

De lokale gemeenschap moet zelf weer een rol spelen in het beheer van de openbare (publieke) ruimte bijvoorbeeld door te zorgen voor onderhoud in eigen buurt. Wijkgericht werken is een goede manier om dichtbij en op vraag van de burger bezig te zijn met inrichting en onderhoud van de openbare ruimte. Een verloederde publieke ruimte kan gevoelens van onveiligheid oproepen. De kwaliteit van de publieke ruimte gaat velen ter harte. Mensen ergeren zich bijvoorbeeld aan het bekladden van gebouwen met graffiti. Bij de (her)inrichting van straten en pleinen dient er aandacht te zijn voor het gebruik van duurzame voorzieningen en of het onderhoud goed kan worden uitgevoerd. Er wordt rekening gehouden met de wensen en behoeften van kinderen, ouderen en gehandicapten. Dus aan een levensloopbestendige en aanpasbare openbare ruimte. Verder vindt het CDA het nodig dat de gemeente de algemene onderhoudsnorm regelmatig opnieuw bekijkt en waar nodig bijstelt. Verloedering en vervuiling moeten worden tegengegaan. Woningcorporaties, particuliere verhuurders en particuliere woningbezitters moeten, zo nodig, worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid voor de publieke ruimte.

Openbaar groen

In de gemeente moet voldoende ruimte zijn voor groenvoorzieningen. Dit groen moet goed onderhouden worden en op peil worden gehouden. Regelmatige controle daarvan is belangrijk om ook hier verloedering en vervuiling te voorkomen. Net zoals bij de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte, is het van belang om burgers te betrekken bij onderhoud van groen in hun woonomgeving. Bij planning en onderhoud van de groenvoorzieningen vormt de sociale veiligheid een vast onderdeel. Openbaar groen draagt bij aan een beter milieu en ruimtelijke kwaliteit.

Verenigingen

Verenigingen zijn van groot belang voor de sociale cohesie in onze gemeente. Ze hebben betekenis voor hun eigen leden en voor het sociale netwerk in de lokale en gemeentelijke gemeenschap. Verenigingen zijn vaak goed in het motiveren van mensen, ze vormen het maatschappelijk kapitaal van onze samenleving. Kader – en verenigingsondersteunende maatregelen zullen een prominente plek moeten krijgen in de vrijwilligersnota. Verdere ondersteuning van sport- en andere verenigingen moet ertoe leiden dat het vrijwilligerswerk als niet te belastend wordt ervaren.

Actiepunt

5.1 Het CDA wil dat de verenigingen die een meer maatschappelijk profiel wensen te verkrijgen door de gemeente gefaciliteerd kunnen worden.

5.2 Werk en sociale zekerheid

Inkomen door arbeid

Mensen zijn verantwoordelijk om in het eigen inkomen te voorzien door arbeid als zij dat kunnen. Van uitkeringsgerechtigden mag worden gevraagd dat zij actief solliciteren om aan de slag te komen. Om goed toegerust te zijn op de arbeidsmarkt is een afgeronde opleiding van groot belang. Voortijdig schooluitval moet worden voorkomen. Het CDA vindt dat de gemeente het initiatief moeten nemen tot projecten, waarin onder andere het Centrum voor werk en inkomen (CWI), Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen UWV, bedrijfsleven en scholen samenwerken. Hiermee komen laagdrempelige contacten tot stand tussen werkgevers en werknemers. Het is van groot belang dat via deze contacten stages, leer- werktrajecten en arbeidsplaatsen voor vroegtijdige schoolverlaters ontstaan.

Actiepunt

- 5.2. Het CDA kiest voor een gemeentelijk armoedebelief dat activerend is voor wie nog kan werken, toereikend is voor wie dat niet meer kan en dat ook op langere termijn houdbaar is. Ook mensen waarvan de verdien capaciteit te laag is voor de reguliere arbeidsmarkt moeten hun talenten kunnen benutten. Deze groep kan geholpen worden via de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en eventueel met (tijdelijke) loonkostensubsidies

Werkgelegenheid en arbeidsmarkt

Bevordering van werkgelegenheid is van groot belang. Het CDA vindt net als voorheen nog steeds dat betaald werk de beste vorm van sociale zekerheid. Betaalde arbeid geeft mensen niet alleen een zelfstandig verdiend inkomen. Werken biedt ook mogelijkheden tot verdere zelfontplooiing, het opdoen van sociale contacten en geeft mensen het gevoel erbij te horen in de samenleving. Langdurige werkloosheid is voor veel mensen een tragedie, omdat na verloop van tijd het inkomen daalt naar het sociaal minimum, het sociale netwerk afbrokkelt en de prikkeling tot activiteit steeds minder wordt. Uiteraard geldt dit niet voor iedereen, maar het is wel een reëel gevaar. Juist daarom wil het CDA zich inzetten voor een zo groot mogelijke uitstroom naar werk. De Wet werk en bijstand (WWB) biedt daarvoor veel aanknopingspunten, maar vereist ook door beperktere budgetten heldere keuzes.

Uitkeringsgerechtigden moeten dwingender worden toe geleid naar de arbeidsmarkt. Tegenover het recht op een uitkering staat de plicht van uitkeringsontvangers om zo snel als mogelijk uit de uitkeringssituatie te geraken door een aanbod van werk of van scholing te accepteren. Voor diegenen die niet mee kunnen in het reguliere arbeidsproces zijn de inspanningen van de gemeente en maatschappelijke organisaties gericht op andere vormen van participatie. Het CDA vindt dat er zo veel mogelijk verbindingen gelegd moeten worden tussen de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO), de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), de Wet inburgering (WIB) en de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB). Hierdoor kunnen zo veel mogelijk mensen participeren. Een participatiefonds kan daartoe een impuls leveren. Is regulier werk geen optie, dan kan men bijvoorbeeld vrijwilligerswerk in het kader van de WMO doen of andere vormen van maatschappelijke dienstverlening. Uitkeringsgerechtigden krijgen op deze wijze weer werkervaring en doen weer werkritme op. De gemeente krijgt bij bevordering van werkgelegenheid een grotere rol. De integratie van delen van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) tot het werkbedrijf biedt kansen voor de gemeente om goede samenwerkingsverbanden op te zetten.

Actiepunten

- 5.3 Het CDA ziet graag dat de gemeente No-Risk polissen afsluiten waardoor tijdelijk het risico van ziekte bij langdurig werkzoekenden kan worden weg genomen. Hiermee wordt een belemmering tot de arbeidsmarkt weggenomen.

- 54 Het CDA is van mening dat de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt verbeterd moet worden. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor de reïntegratie van bijstandsgerechtigden.
- 5.5 Het CDA steunt het opzetten van één loket voor werkzoekenden en werkgevers in arbeidsmarktregio's. Het onderwijs tracht meer vraaggericht te werken om in te spelen op de toekomstige arbeidsvraag van werkgevers. Contractonderwijs is hier een voorbeeld van.
- 5.6 Het CDA vindt dat loonkostensubsidies ingezet moet worden voor langdurig werkzoekenden zodat werkgevers gestimuleerd worden om deze mensen in dienst te nemen.
- 5.7 Uitkeringsgerechtigden moeten dwingender worden geleid naar de arbeidsmarkt of andere vormen van maatschappelijke participatie.

Schuldhelpverlening

Het CDA staat voor een duidelijke visie van de gemeente op schuldhelpverlening. Het CDA vindt dat de gemeente vooral een preventief beleid moet voeren, gericht op het voorkomen dat mensen in problematische schuldsituaties raken. De gemeente moet hiertoe afspraken maken met woningcorporaties met betrekking tot het tijdig signaleren van huurschulden, zodat huisuitzettingen kunnen worden voorkomen. De gemeente heeft ook afspraken met de kredietbank over mogelijkheden voor schuldsanering en over begeleiding bij budgettering.

In de gemeente dient voldoende sociaal- en maatschappelijk werk aanwezig te zijn voor de begeleiding van mensen die schulden (dreigen te) hebben. Daarnaast kiest de gemeente ervoor particuliere schuldhelpverlening, ook door middel van diaconaal en parochiaal werk te ondersteunen. Voor het aangaan van een gemeentelijke saneringsregeling voor hoge schulden kunnen de wettelijke mogelijkheden worden benut. Het CDA vindt een goede afstemming tussen sociaal beleid (inkomensondersteuning), WMO en schuldhelpverlening van groot belang.

Kwijtschelding.

Het CDA is voorstander van verlaging en eventueel kwijtschelding van de OZB en heffingen voor mensen met een inkomen op of rond het niveau van een bijstandsuitkering. Voor kwijtschelding komen alle belastingplichtigen in aanmerking die niet of nauwelijks in staat zijn om een gemeentelijke belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen. Het toekennen van de kwijtschelding vindt plaats op basis van de wettelijk verplichte vaststelling van de individuele betalingscapaciteit. Aan bijstandsgerechtigden zonder uitzicht op een betaalde baan en belastingplichtigen van 65 jaar en ouder die meerdere opeenvolgende jaren kwijtschelding hebben aangevraagd en gekregen, wordt geen gemeentelijke belastingaanslag meer gestuurd. Betrokkenen zijn verplicht eventuele wijzigingen in hun inkomenspositie aan de gemeente te melden. Door middel van een steekproefsgewijze controle gaat de gemeente na of dit inderdaad het geval is.

Actiepunten

- 5.8 Het CDA kiest voor een gemeentelijk armoedebelief dat activerend is voor wie nog kan werken, toereikend is voor wie dat niet meer kan en dat ook op langere termijn houdbaar is. Ook mensen waarvan de verdien capaciteit te laag is voor de reguliere arbeidsmarkt moeten hun talenten kunnen benutten. Deze groep kan geholpen worden via de WSW en eventueel met (tijdelijke) loonkostensubsidies.
- 5.9 Het CDA zet zich in voor financiële tegemoetkoming van bijzondere kosten als gevolg van chronische ziekte of handicap voor mensen met een minimuminkomen. Dit kan, al dan niet in een periodieke regeling, in de vorm van individuele bijzondere bijstand.
- 5.10 Het CDA vindt dat maatschappelijke participatie van kinderen in gezinnen met een minimuminkomen door de gemeente financieel moet worden ondersteund.
- 5.11 Het CDA pleit voor een preventief beleid vanuit de gemeente met betrekking tot (problematische) schulden. De gemeente ondersteunt het aanbieden van cursussen gericht op budgetbeheer.
- 5.12 Het CDA zet zich in voor verlaging en eventueel kwijtschelding van de OZB en heffingen voor mensen met een minimuminkomen.

5.3 Senioren

Dankzij de gestegen welvaart en toegenomen kwaliteit van de gezondheidszorg leven mensen langer. Veel ouderen zijn na hun pensionering nog steeds maatschappelijk actief, anderen genieten volledig van hun welverdiende vrije tijd. Voor de ouderen is het van belang dat de randvoorwaarden om zelfstandig te kunnen wonen optimaal zijn in de vorm van levensloopbestendige woningen of aanleunwoningen bij verzorgingscentra. Er is ook een kwetsbare groep ouderen. Bijvoorbeeld ouderen die vereenzamen, een klein inkomen hebben of met een kwetsbare gezondheid (of een combinatie van deze factoren). Indien nodig, kunnen door gemeenten aangestelde ouderenadviseurs deze ouderen individueel helpen hun weg te vinden op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Naast het verstrekken van ondersteuning en voorzieningen is mantelzorg een belangrijk middel om tegemoet te komen aan de hulpvraag van ouderen.

Het CDA wil eenzaamheid doorbreken en denkt daarbij aan het instellen van sociale netwerken waarbij activiteiten zoals nu door de Zonnebloem worden verricht door een groter netwerk wordt opgepakt. Ten aanzien van opheffen en voorkomen van vereenzaming moet er een actieprogramma komen waarin de WMO-adviesraad de spil is. Het gehele maatschappelijke middenveld zou hierin actief moeten zijn. Ook de inzet van de Regiotaxi speelt hierin een belangrijke rol. Die moet zo worden ingezet dat eenzaamheid in ieder geval één van de sociale indicatoren is waardoor recht op het gebruik van de Regiotaxi ontstaat. Waar gezins- en familieleden, burens of maatschappelijke organisaties in hun samenwerking in het netwerk niet of onvoldoende een oogje in het zeil kunnen houden of hulp bieden, kan de gemeente stimuleren dat er periodieke huisbezoeken worden gebracht. Het CDA wil blijvend aandacht voor het maatwerk van huisbezoeken. Dat moet ook frequent in beeld gebracht worden zodat het beleid er tijdig op kan worden aangepast. Zodoende wordt de leef- en woonsituatie van deze leeftijdsgroep in beeld gebracht om de eventuele hulpvraag scherp te krijgen. Een specifiek onderdeel van het welzijnsbeleid moet hierop ingericht zijn. De gemeente moet met ouderen en hun organisaties zoals de WMO-adviesraad communiceren en hen betrekken bij het beleid, bijvoorbeeld als het gaat om de WMO en woon- en zorgvoorzieningen. Het CDA wil dat de "houdbaarheidsdatum" van seniorenwoningen in beeld wordt gebracht. Het voorzieningenniveau in oudere seniorenwoningen dient op peil te zijn, waardoor goede vernieuwende investeringen worden afgedwongen teneinde de ouderen langer in hun woning tot tevredenheid te kunnen laten wonen.

Ook in de gemeente Tubbergen zal het aantal senioren toenemen..Hiermee moet terdege rekening worden gehouden ondermeer in de ontwikkeling van de openbare ruimte en menskracht en middelen die ingezet moet worden om eenzaamheid te voorkomen. In het Rapport "EIGEN KRACHT" komt duidelijk naar voren dat samen met de Seniorenraad en de stichting Welzijn Tubbergen een plan moet worden opgesteld om de problemen die in het rapport gesignaleerd worden aan te pakken. In dit kader wenst het CDA dat bijvoorbeeld bij de toegankelijkheid van de winkelgebieden duidelijk rekening moet worden gehouden met ouderen. In het in de komende raadsperiode uit te voeren Centrumplan Tubbergen moet ook duidelijk aandacht zijn voor de ouderen. Het CDA wenst daarom dat de ouderen (of hun vertegenwoordigers in de verschillende groepen) bij de ontwikkeling van het Centrumplan Tubbergen inspraak hebben.

Generatiebeleid

In de vitale lokale samenleving die het CDA voor ogen staat, is sprake van respect en ontmoeting tussen generaties, tussen oud en jong. Ouderen hebben levenservaring en hebben maatschappelijke ontwikkelingen aan zich zien voltrekken die de moeite waard kunnen zijn te delen met jongeren. Overdracht van kennis over het recente verleden blijkt vaak beter als er persoonlijke ervaringen aan worden toegevoegd. Zo zal het in het onderwijs meer indruk maken als de Tweede Wereldoorlog wordt besproken met iemand die het bewust heeft mee gemaakt. Omgekeerd, kunnen intensievere contacten tussen generaties bijdragen aan meer invoelingsvermogen van ouderen voor wat jongeren beweegt en

bezighoudt. (Onderwijs-) programma's of evenementen die zijn gericht op binding en ontmoeting tussen generaties verdienen ondersteuning door de gemeente. Kulturhuizen/buurthuizen zouden een ontmoetingsplaats moeten zijn voor jongeren en ouderen. Hierdoor kunnen ze omzien naar elkaar en samen zouden ze plannen kunnen maken voor hun toekomst en die van hun omgeving.

Actiepunt:

5.13 De gemeente ondersteunt programma's en/of activiteiten gericht op binding en ontmoeting tussen generaties en waarin oud en jong participeren.

5.4 Gezinnen

Het CDA vindt familie en gezinsleven van groot belang. In gezins- en familieverband groeien kinderen op. Door opvoeding wordt kinderen en jongeren geleerd met regels en verantwoordelijkheden om te gaan. Kinderen, jongeren, grootbrengen is een uitdaging. Uiteraard zijn ouders primair verantwoordelijk voor de opvoeding. Heel veel ouders bieden hun kinderen een veilige, geborgen en stimulerende gezinssituatie. Het is een feit dat het overgrote deel van de ouders er in slaagt om aan steeds hogere eisen en verwachtingen te voldoen als het gaat om opvoeding van kinderen. Dit neemt niet weg dat regie op de gehele keten van gezinsbeleid noodzakelijk blijft waarbij de gemeente haar rol als regievoerder moet versterken en zo meer samenhang kan brengen in de diverse preventienetwerken.

Uitgangspunten

In het christendemocratische gedachtegoed zijn gezin en familie de hoeksteen van de samenleving. In gezins- en familieverband kunnen kinderen en jongeren in geborgenheid en veiligheid opgroeien. Als het goed gaat in gezinnen, moet de overheid op afstand blijven en blijven verantwoordelijkheden gespreid. Het uitgangspunt van gerechtigheid gebiedt echter dat de gemeente een taak heeft bij de ondersteuning of zelfs bescherming van kwetsbaren, zoals kinderen en jongeren. Beleid gericht op binding en ontmoeting tussen generaties, tussen jong en oud drukt het uitgangspunt van (leeftijd)solidariteit uit.

Gezinsondersteuning

Daar waar de ouders de aan hen gestelde verwachtingen niet kunnen waarmaken heeft de gemeente in de visie van het CDA een taak ouders/opvoeders te ondersteunen en stimuleren bij hun opvoedende taken. Daarom is het belangrijk dat, waar nodig, er grenzen worden gesteld en wordt opgetreden als deze grenzen overtreden worden. Het CDA steunt het functioneren van het gezin door goede scholingsmogelijkheden, goede opvang en ondersteuning, mogelijkheden voor ontspanning en ontmoeting te bieden. Veel aanstaande ouders volgen samen een zwangerschapscursus.

Signalen die erop (kunnen) wijzen dat het met kinderen of jongeren niet goed gaat, moeten serieus worden opgepakt. Niet wachten tot het fout gaat, proactief handelen vergroot de kans om beschadiging of ontsporing te voorkomen. Het door de gemeente en hulpinstellingen 'achter de voordeur' ingrijpen is tegenwoordig een geaccepteerd fenomeen. Het centrum voor jeugd en gezin in onze gemeente, jeugdzorg en andere hulpverlenende instanties moeten adequaat samenwerken en tijdig handelen waar nodig.

Gemeentelijke regie op de gehele keten van jeugd- en gezinsbeleid blijft noodzakelijk. Dat wordt in onze gemeente aangeboden door de activiteiten van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Voor ernstige probleemgezinnen wordt intensieve (gezins-)begeleiding aangeboden. Aanvaarding van deze hulp mag echter niet vrijblijvend zijn. Het belang van het kind vraagt dat ouders/ opvoeders hieraan meewerken.

Centrum voor jeugd en gezin

Hier kunnen ouders op één locatie terecht met vragen en wordt er door één coördinator een vinger aan de pols gehouden bij gezinnen die met vragen komen. Het is de taak van gemeenten de samenwerking tussen betrokken instanties op te zetten. Daarnaast krijgt het gemeentebestuur doorzettingsmacht om 'achter de voordeur' in te grijpen als ernstige problemen in gezinnen onopgelost blijven. Het is van belang dat er niet alleen gebruik wordt gemaakt van het CJG als er echt problemen zijn. Iedereen die

opvoedingsvragen heeft, zelfs de meest eenvoudige, moet het CJG weten te vinden. De gemeente stimuleert de bekendheid en laagdrempeligheid van het CJG via gerichte voorlichting. Tevens moet sprake zijn van goede afstemming en, waar nodig, doorverwijzing tussen het CJG en het bureau Jeugdzorg.

5.5 Jongeren:

Jeugdparticipatie: Door middel van jeugdparticipatie praat de gemeente **mét** jongeren in plaats van over jongeren. Het aantal hulpzoekenden neemt de laatste jaren toe. Dat kan mede een gevolg zijn van de groeiende bekendheid van het Centrum voor Jeugd en Gezin en de inzet van de jongerenwerksters. Ze signaleren preventief en verwijzen door. De inzet van de jongerenwerksters moet de gemeente blijven ondersteunen. Het jeugdhulpteam en het loket worden samengevoegd tot 1 hulpverlenende instantie. Een case-manager coördineert alle problemen binnen een gezin.

Een maatschappij zonder jeugd heeft geen toekomst, mist dynamiek en verwondering. Jongeren zorgen voor leven in de brouwerij, in welke betekenis dan ook. Vaak kunnen we trots zijn op onze jeugd, omdat ze zich goed ontwikkelen, onbekommerd in het leven staan en luchtigheid brengen. Met het overgrote deel van de jongeren gaat het goed. Daarom moeten jongeren betrokken worden bij de ontwikkelingen in gemeenten.

Het CDA wil dat jongeren meer betrokken worden bij zaken die hen ook aangaan. De gemeente heeft al verschillende instanties voor advisering over het gemeentelijk beleid. Doelstelling moet zijn om jongeren in organisaties zoals Sportraad, de Wmo-adviesraad, cliëntenraad, commissie kunst en cultuur, etc zitting hebben. Jongeren verdienen een eigen plek in de buurt, wijk dorp vereniging of organisatie. Dit past in de visie van het CDA dat jongeren recht hebben op een eigen plek in de lokale samenleving.

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Ouders geven hun kinderen soms veel vrijheid als het gaat om het leren dragen van eigen verantwoordelijkheid. Dat is een goed opvoedkundig principe, maar het kan ook als negatieve keerzijde hebben dat er ruimte ontstaat voor de ontwikkeling van een ongezonde leefstijl van jongeren, dikwijls binnen een groeps cultuur. Ouders kunnen onvoldoende zicht hebben op of hun greep verliezen als het gaat om de leefstijl van hun kinderen. In die gevallen is het belangrijk dat, naast opvoedingsondersteuning, de gemeente in samenwerking met haar partners een aanvullende rol neemt bij beïnvloeding van de leefstijl van jongeren. In samenwerking met (sport)verenigingen en scholen, worden programma's voor jongeren opgezet, waarin wordt gewezen op de risico's van overmatig alcoholgebruik, ongezonde voeding, (soft-)drugsgebruik, gokverslaving, enzovoort. Sommige jongeren veroorzaken problemen die echt niet door de beugel kunnen vaak ontstaan door groepsdruk. Door meer toezicht en elkaar aanspreken op asociaal gedrag en, waarnodig, door consequent optreden, moeten overlast en criminaliteit worden teruggedrongen. Vroege signalering is belangrijk voor de jeugdzorg. Jongeren tussen de 13 en de 16 vormen een lastige groep om te bereiken. Er zou een jongerenplatform opgericht kunnen worden waarin de leerlingen van middelbare scholen worden betrokken. Door huisartsen, en andere hulpverleners moet een profiel worden vastgesteld waarmee de jongere hulp geboden wordt. Voor wie dreigt de verkeerde kant op te gaan dient een re-integratieproject te worden gestart. Voorkomen moet worden dat mensen gestigmatiseerd worden. Dat is ook goed mogelijk door de preventieve aanpak die het CDA voor staat.

Actiepunten

- 5.14 Het CDA wil dat de dorpshuizen meer open staan voor jongeren. De buurthuizen zouden eventueel als een centrale plek kunnen dienen voor jongeren.
- 5.15. Het drugsgebruik onder jongeren neemt toe. Binnen een groep weerhouden jongeren elkaar ervan dat drugs gebruikt worden. Het alcoholgebruik onder jongeren is hoog. Het CDA wil dat organisaties zoals Tactus op scholen blijvend voorlichting kunnen geven over alcohol en drugs. Drugsgebruik en de gevolgen daarvan moeten ook in de JIP-bus blijvend een thema zijn.
- 5.16 Jongeren tussen de 13 en de 16 vormen een lastige groep om te bereiken. Er zou een jongerenplatform opgericht kunnen worden waarin de leerlingen van middelbare scholen worden betrokken.

5.6 Integratie en participatie

Goed nieuws mag niet worden verzwegen. Dat geldt zeker voor de positieve kanten van integratie, voor voorbeelden die anderen inspireren. Denk aan succesvolle migranten die een eigen zaak of bedrijf hebben opgezet. Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld veel meisjes en jonge vrouwen van allochtone afkomst die bovengemiddelde resultaten halen in het onderwijs. Denk ook aan het groeiende aantal migranten dat politiek, maatschappelijk en cultureel actief is, aan bestuurders van allochtone origine die inmiddels belangrijke posities in het openbaar bestuur bekleden. De integratie moet gericht zijn op “meedoen”. Daartoe dient er geanticipeerd te worden door verenigingen en instanties die dit onderschrijven en deel laten uitmaken van hun beleid.

Christendemocratische benadering

Het maatschappelijke debat over integratie in de afgelopen jaren wordt gedomineerd door polarisatie, het benadrukken van (vermeende) tegenstellingen, soms gevolgd door politiek debat over het nemen van vooral repressieve maatregelen. Het CDA kiest principieel voor een andere benadering, zowel inhoudelijk als wat toonzetting betreft. Christendemocraten stellen gedeelde waarden centraal. In de kern gaat het erom dat mensen uniek zijn, een eigen verantwoordelijkheid dragen en worden uitgenodigd om zich in te zetten voor de gemeenschap waarvan men deel uitmaakt. Niet wat iemand is, maar wat hij of zij concreet doet is van betekenis. Wanneer mensen ondersteuning behoeven, moet dit worden geboden. Daar waar men over de scheef gaat moet correctie volgen.

6 PARTICIPATIE, ZORG EN SOCIAAL

6.1 Eerstelijns gezondheidszorg

De wijze waarop de gezondheidszorg wordt vormgegeven is de laatste jaren sterk aan verandering onderhevig. Het CDA vindt het van groot belang dat in de kernen Tubbergen, Geesteren en Albergen eerstelijnsgezondheidszorg aanwezig is en blijft. Daarnaast vindt het CDA dat de gemeente de ontwikkelingen hieromtrent moet volgen en zondig faciliteren. Mogelijke beschikbare provinciale subsidiering voor het versterken van de eerstelijnszorg moet optimaal worden benut. Hierbij kan worden gedacht aan bundeling van eerstelijnsvoorzieningen (de zogenaamde zorgposten-plus) en Huisartsen-Onder-Een-Dakpraktijken (HOED-en). Onderdeel van deze centrale voorzieningen zouden bij voorkeur ook instanties zoals prikposten, apotheekdiensten, fysiotherapie e.d. moeten zijn.

Actiepunt

- 6.1 Het CDA wil behoud van de eerstelijnsgezondheidszorg in de drie kernen Tubbergen, Albergen en Geesteren en stimuleert de fysieke centralisatie door middel van een HOED (Huisartsen onder één dak) en de combinatie met mogelijke andere instellingen

Alle burgers in de gemeente hebben te maken met het stelsel voor langdurige zorg en maatschappelijke ondersteuning. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) laat lichtere vormen van hulp en ondersteuning door gemeenten organiseren. De Algemene Wet bijzondere ziektekosten (AWBZ) blijft in beeld als 'zware zorg' ofwel als professionele zorg en verpleging aan de orde is. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de WMO ligt bij de gemeenten.

De WMO is er op gericht om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren. Dit wordt gerealiseerd door begeleiding en huishoudelijke verzorging maar ook door welzijnsactiviteiten, opvoedingsondersteuning, woningaanpassingen en informatie en advies. De AWBZ is in de eerste plaats voor zorg die zoveel kost dat ze moeilijk te verzekeren is bij een zorgverzekeraar. Met de volksverzekering AWBZ wil het kabinet in elk geval de zorg behouden voor ernstig en chronische zieken, dementerende senioren, zwaar gehandicapten en chronische psychiatrische patiënten.

Het CDA is van mening dat de WMO in Tubbergen vorm moet worden gegeven vanuit de visie dat preventie erg belangrijk is. Er moet naar worden gestreefd dat zoveel mogelijk fysieke, sociale, geestelijke en financiële beperkingen voor mensen met een ziekte, handicap of zorgbehoefte worden weggenomen. Daarbij zal de keuzevrijheid van de zorgbehoevende burger zoveel mogelijk als uitgangspunt worden genomen. Indien er sprake is van ondersteuning wordt er naar gestreefd de burger, waar mogelijk, zelf te laten kiezen voor de specifieke vorm van ondersteuning: zorg in natura, een persoonsgebonden budget bij dienstverlening of een financiële tegemoetkoming bij een materiële verstrekking. Uitgangspunt is dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Daarbij geven we ondersteuning aan die mensen die het zelf financieel niet op kunnen brengen om de benodigde zorg zelf te betalen. We denken daarbij aan het hanteren van inkomensgrenzen en eigen bijdragen bij sommige soorten verstrekkingen, zoals woningaanpassingen.

Het meedoen van burgers vindt het CDA van het grootste belang. Zij kunnen, juist waar het gaat om de WMO, goed zelf aangeven wat zij belangrijk vinden. Het CDA is van mening dat de gemeente speciaal moet letten op de positie van mantelzorgers. Maatregelen die ertoe leiden dat de belasting van de mantelzorgers zal verminderen, zullen ondersteund worden.

Het beleid zal effectief en doelmatig moeten zijn. De gemeente zal goed moeten samenwerken met verschillende organisaties en instellingen en er moet gestuurd worden op zoveel mogelijk efficiency maar zo min mogelijk bureaucratie. Het CDA ziet maatschappelijke ondersteuning als een hoofdthema van ons sociale beleid. Maatschappelijke ondersteuning is een samenhangend lokaal stelsel van collectieve en

individuele voorzieningen waarmee, uitgaande van ieders eigen verantwoordelijkheid, zorgvuldig wordt omgesprongen. Gelet op deze samenhang wil het CDA maatschappelijke ondersteuning als programma in de gemeentebegroting op te nemen.

Actiepunten:

- 6.2 Het CDA vindt dat de gemeente uitvoering moet geven aan de WMO op een manier die recht doet aan de doelstelling en rekening houdt met de mens. Dit houdt in dat de burger zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven functioneren, maar daar waar nodig extra ondersteuning wordt gegeven;
- 6.3 Het CDA vindt dat de beschikbaar komende financiële middelen efficiënt en adequaat moeten worden ingezet zodat er voor de burger eveneens efficiënte, adequate, laagdrempelige en efficiënte zorg en ondersteuning beschikbaar is;
- 6.4 Het CDA wil dat burgers, belangenbehartigers, organisaties en plaatselijke instanties participeren in de WMO;
- 6.5 Het CDA staat positief ten opzichte van samenwerking met andere gemeenten en instanties;
- 6.6 Het CDA wil dat er bijzondere aandacht is voor preventieve maatregelen in de gezondheidszorg;
- 6.7 Het CDA wil gerichte ondersteuning voor de mantelzorgers;
- 6.8 Het CDA wil maatschappelijke ondersteuning als programma in de gemeentebegroting opnemen.

6.2 Mensen met een beperking

Het CDA vindt dat mensen met een beperking moeten beschikken over een persoonsgebonden budget, zodat zij zelf de benodigde zorg kunnen inkopen. Familie, vrienden, buren en kennissen vormen immers de achtervang waarop zij kunnen terugvallen als het collectieve zorgsysteem onvoldoende kan inspelen op hun specifieke zorgbehoeften. Zelfstandig kunnen functioneren is een groot goed. Het Gehandicaptenplatform doet in dit kader ook veel goed werk en is zeer laagdrempelig waardoor mensen met een beperking makkelijk een beroep op het platform kunnen doen. Het CDA vindt het instellen van zorgboerderijen en het vergroten van het aantal bedrijfsplekken voor gehandicapten goede voorbeelden van initiatieven waardoor mensen met een beperking op een goede wijze (weer) een waardevolle bijdrage aan de samenleving kunnen leveren. Een goede informatievoorziening met betrekking tot wonen, vervoer, werken, recreëren en zorgvoorzieningen is een vereiste.

Het gehandicaptenvervoer en het functioneren van de regiotaxi dienen in onze gemeente goed geregeld te zijn. Gehandicaptenbeleid is ook in het kader van de WMO een aandachtspunt. Het CDA wil dat men zich inzet voor verkorting van de procedures. Daarnaast wil het CDA dat de toegankelijkheid van openbare gebouwen, recreatie- en sportvoorzieningen, evenals de openbare ruimte worden vergroot voor mensen met een beperking.

Actiepunten

- 6.9 Het CDA wil adequate vervoersmogelijkheden voor senioren en mensen met een handicap.
- 6.10 Het CDA wil dat senioren zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en functioneren zonder dat dit leidt tot vereenzaming of beperkingen.

6.3 Preventie

Verslaafden en dak- en thuislozen

Het CDA staat voor een preventieve aanpak van verslaving. Naast drugsverslaving vragen met name ook alcohol- en gokverslaving om een actief preventief beleid van de gemeente. Er is een groep mensen die aan de zelfkant van de maatschappij is terechtgekomen of daar dreigt terecht te komen. De problemen van o.a. dak- en thuislozen zijn zeer divers en worden door medeburgers als overlast ervaren. In de gemeente Tubbergen is de problematiek van een andere, en gelukkig veel kleinere, orde dan in de grote

steden. Dat neemt niet weg dat ook hier aandacht voor moet zijn. Het CDA is voor een gestructureerde opvang van dak- en thuislozen.

Huiselijk geweld

Duidelijk is dat huiselijk geweld overal in de maatschappij voorkomt. Het CDA vindt dat een actieve houding van de overheid noodzakelijk is, en wel in de vorm van een integrale benadering en een intensieve samenwerking tussen politie, justitie en hulpverlening. Het verdient aanbeveling een regionaal of lokaal meld-, advies- en informatiepunt huiselijk geweld in te stellen.

Actiepunt

- 6.11 Het CDA wil dat er (meer) aandacht wordt besteed aan het verschijnsel huiselijk geweld bijvoorbeeld door meer bekendheid wordt gegeven aan het meldpunt huiselijk geweld.

7 ONDERWIJS, KUNST EN CULTUUR

7.1 Onderwijs

Goed onderwijs vraagt om goede onderwijshuisvesting. Het CDA ziet scholen niet los van hun maatschappelijke omgeving. Omdat de bestuurlijke rol van de gemeente ten aanzien van onderwijs is veranderd, moet zij vooral samenwerking tussen scholen en instanties stimuleren. Zaken waaraan aandacht moet worden geschonken zijn achterstandenbeleid, voortijdig schoolverlaten, terugdringen van ongeoorloofd schoolverzuim, voor- en naschoolse opvang, peuterspeelzaalwerk en volwasseneducatie. De inwoners van Twente en met name van Tubbergen staan bekend om een hoog arbeidsmoraal. Juist in de bouwnijverheid uit zich dat in het feit dat tot ver buiten onze gemeente bouwbedrijven loonwerkers en technische bedrijven werkzaam zijn. Duidelijk is dat er in de laatste decennia een afname is van leerlingen die een technisch vak kiezen. Niet bekend is of dit wordt veroorzaakt door het feit dat men er in de basis opleiding niet mee in aanraking komt. Gestreefd wordt om binnen het voortgezet onderwijs in onze gemeente de leerlingen al in een vroeg stadium kennis te laten maken met technische vakken. Het onderwijs is voor de doelgroep jeugd en jongeren de belangrijkste partner bij het realiseren van doelstellingen op het gebied van sport en bewegen. Niet alleen omdat via de scholen alle jeugd en jongeren bereikt worden, maar ook systematisch, pedagogisch en didactisch verantwoord een gezonde leefstijl kan worden bijgebracht. Verdere versterking van de relatie tussen sport en onderwijs is eigenlijk geen beleidskeuze meer, maar eerder een 'must'. Denk hierbij ook aan de inzet van combinatiefuncties en lokale netwerkvormingen. Binnen het Brede Schoolconcept kunnen combinatiefunctionarissen een uitstekende rol vervullen, zodat sporten op school en sporten bij de vereniging of in de buurt naadloos op elkaar aansluiten.

Actiepunten

- 7.1 Het CDA wil samenwerking tussen onderwijs en verschillende maatschappelijke instanties zo nodig verbeteren.
- 7.2 Het CDA wil dat leerlingen al in een vroeg stadium kennis maakt met het technisch onderwijs en de aspecten van een toekomstig technisch beroep. Samen met het lokale bedrijfsleven en de onderwijssector moeten kennismakingsdagen worden vormgegeven. Ook pleit het CDA er voor dat bij aanbesteding van gemeentelijke projecten bij de uitvoering stageplekken beschikbaar moeten zijn voor (plaatselijke-) leerlingen.

7.2 Kunst en cultuur

In elke lokale gemeenschap is wel cultureel en historisch erfgoed terug te vinden, zoals monumentale panden en landgoederen. Dit is van grote waarde. Vaak biedt dit erfgoed een blik op het verleden met lessen voor de toekomst of geeft het een beeld van hoe er in verschillende tijden tegen zaken aangekeken wordt. In die zin biedt het mensen een zinvolle tijdsbesteding en maakt ze los van de waan van de dag. Elke gemeenschap moet zorgvuldig en respectvol met haar erfgoed omgaan. Het CDA vindt het belangrijk dat kunst een wezenlijk onderdeel is van de volledige persoonlijke vorming. Een bijzonder onderdeel van kunst is de amateurkunst. Niet alleen als vrijetijdsbesteding maar in toenemende mate als dagbesteding binnen de zorg. In het kader van het onderwijs of buitenschoolse activiteiten kunnen kinderen en jongeren zich bewust worden van hun talenten voor creatieve zaken. Dit moet verder gestimuleerd worden. Waar mensen elkaar vinden in een gezamenlijke bezigheid ontstaat onderling respect als vanzelf. Op gemeentelijk niveau is amateurkunst daarom een gewaardeerd onderdeel dat ondersteuning niet alleen nodig heeft, maar ook verdiend. Kunst in de openbare ruimte geeft een kwaliteitsimpuls aan de bebouwde omgeving. Het nodigt uit om stil te staan bij wat je ziet of ervaart en kan zo bijdragen aan een moment van verwondering en bezinning. Toegepaste kunst in civiele werken in een gemeente kan een kwaliteitsimpuls geven.

Muziek

De gemeente bevordert het algemeen muziekvormend onderwijs. Zij heeft daarbij goede contacten met de Muziekschool en de Tubbergse Muziekfederatie. Ook muziekeducatie binnen het primair onderwijs speelt een rol van betekenis.

Binnen de gemeente is een breed pallet aan muziekverenigingen, harmonieën, blaaskapellen, koren en (pop-) bands aanwezig. De muziekfederatie is het overkoepelend orgaan van de muziekverenigingen. De federatie constateert dat het moeilijk is om jeugdigen te behouden als lid bij de verenigingen. Dit wordt veroorzaakt door andere hobby's en vertrek uit de gemeente voor studie. Verenigingen hebben vaak moeite om de eindjes aan elkaar te knopen. Er is voldoende animo onder de mensen om muziek te maken. Ieder wil dat het liefst op een eigen manier waarbij de één kiest voor een muziekvereniging en de ander voor een eigen band. Het CDA wil een onderzoek instellen naar de efficiëntie van de inzet van middelen verdeeld over het gehele scala van muziekbeoefenaars.

Actiepunten

- 7.3 De gemeente beschermt het cultuurhistorische erfgoed van de lokale gemeenschap, zoals monumenten en landgoederen.
- 7.4 Kunst in de openbare ruimte en in civiele werken wordt gestimuleerd, waar mogelijk in samenwerking met het bedrijfsleven.
- 7.5 Opleidingen voor algemeen vormend muziekonderwijs vormen voor het CDA de prioriteit .

7.3 Bibliotheek

Het CDA ziet het bibliotheekwerk als een belangrijke voorziening in de kernen die mede bepalend is voor de leefbaarheid van een kern. Het CDA wil daarom in elke kern een bibliotheekvoorziening, minimaal in de vorm van een dorpsmediatheek. Uiteraard verlenen de kernen medewerking aan de realisatie en instandhouding van deze voorziening. De bibliotheek dient te anticiperen op ontwikkelingen en vernieuwingen om op deze wijze optimale diensten te leveren. Als cultuurmakelaar zal de bibliotheek zorg dragen voor een passend cultureel aanbod.

Actiepunten

- 7.6 Het CDA wil dat er minimaal een dorpsmediatheek in elke kern blijft, er van uitgaande dat dit door de kernen wordt ondersteund.
- 7.7 De bibliotheek draagt als cultuurmakelaar zorg voor een passend cultureel aanbod.

8 VROM

8.1 Ruimtelijke ordening

Bij het inrichting van de publieke ruimte, ruimtelijke ordening, gaat het om het scheppen van een zo goed mogelijk evenwicht tussen wonen, werken en recreëren, maar ook tussen economische en ecologische functies. Ruimtelijke ordening is een belangrijk instrument om leefbaarheid in gemeenten in stand te houden en te bevorderen. Voor ruimtelijke ordeningsaspecten is sinds 1 juli 2008 de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (nWro) van kracht. Het CDA vindt dat de ruimtelijke kwaliteit en het cultuurhistorische karakter bij het maken van plannen voldoende aandacht moet krijgen. Daarbij is volgens het CDA de gemeente als eerste aan zet bij de ruimtelijke inrichting van de directe leef- en woonomgeving van inwoners. Uiteraard moeten gemeenten rekening houden met structuurvisies van de rijksoverheid en de provincie. Maar het motto blijft: 'decentraal wat kan, centraal wat moet'. Het CDA gaat er van uit dat onze gemeente deze rol op een kwalitatief hoogwaardige manier zal invullen. Bij ruimtelijke ordening gaat het altijd om keuzes voor de lange termijn. Dat betekent dat de inrichting van de openbare ruimte gevolgen heeft voor de komende generaties. Daarom is het van belang dat bij deze keuzes en beslissingen een zo groot mogelijk draagvlak bestaat. Het CDA is van mening dat uiteenlopende demografische ontwikkelingen vragen om lokaal maatwerk, die passen binnen provinciale afspraken.

Actiepunt

- 8.1 Het ruimtelijke ordeningsbeleid moet worden afgestemd op de demografische prognoses voor de gemeente. Als er sprake is van een daling van de bevolking, moet de gemeente scenario's ontwikkelen waarin de beleidsmatige en financiële consequenties van deze daling voor bijvoorbeeld woningen, onderwijshuisvesting en voorzieningen worden beschreven.

Vrijkomende agrarische gebouwen

Het CDA blijft voorstander van verruiming van de bestemmingsmogelijkheden voor vrijkomende agrarische gebouwen. Randvoorwaarde is dat de bestemming en de activiteiten duurzaam zijn en passen bij het karakter van de omgeving. Door deze verruiming worden economische mogelijkheden gecreëerd en worden goede startmogelijkheden voor startende ondernemers geschapen. Wel moeten vooraf de randvoorwaarden duidelijk in beeld zijn bijvoorbeeld dat bij uitbreiding van het bedrijf verplaatsen naar een bedrijventerrein aan de orde is. Het CDA wil de rood-voor-rood-regeling blijvend inzetten om tot een kwaliteitsverbetering in het buitengebied te komen. Echter deze regeling mag geen belemmering zijn/worden voor bestaande agrarische bedrijven.

Gemeente en woningcorporaties

Woningbouwcorporaties, zorginstellingen, scholen, maatschappelijke organisaties en de gemeente kunnen samen meer bereiken dan iedere partij afzonderlijk. De gemeente moet partijen bij elkaar brengen om concrete afspraken te maken over goede, betaalbare woningen en voorzieningen. Het CDA blijft woningcorporaties aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om te investeren in woningen en omgeving. Renovatie en sloop van woningen vinden plaats op basis van gezamenlijke afspraken tussen gemeente en woningcorporaties. Ook over de aan- en verkoop van corporatiewoningen maakt de gemeente afspraken met woningcorporaties met oog op de strategische kernvoorraad huurwoningen.

8.2 Bouw- en woningtoezicht

Het hebben van eigendom schept verplichtingen als het gaat om beheer, onderhoud en veiligheid. Bouw- en woningtoezicht is en blijft een belangrijke gemeentelijke taak. In de visie van het CDA gaat de verantwoordelijkheid van de gemeente echter verder. Namelijk door particulieren, corporaties en

ondernemers aan te spreken op hun verantwoordelijkheid voor beheer, onderhoud en veiligheid, en door zo nodig handhavend op te treden.

Met betrekking tot welstand vindt het CDA het belangrijk dat er helderheid bestaat over de welstandscriteria. Voor de burger moet het daarbij helder zijn welke regels en voorschriften hij in acht moet nemen bij het bouwen van de woning.

Bouwen en wonen

Nieuwbouw is van belang vanwege het draagvlak voor voorzieningen en het sociale functioneren van de lokale gemeenschap. Bij de ruimtelijke inrichting dient rekening te worden gehouden met de karakteristieke kenmerken van de kern. Het CDA vindt dat er gestreefd moet worden naar gemeenschappen die zich kenmerken door sterke sociale structuren, samenhang en betrokkenheid. Daarvoor is een evenwichtige gedifferentieerde leeftijdsopbouw van de bevolking een voorwaarde. Er moeten dan ook voldoende mogelijkheden zijn voor ouderen en jongeren om te kunnen blijven wonen in hun eigen omgeving.

Bij de ruimtelijke inrichting van dorpskernen dient rekening te worden gehouden met het karakteristieke van iedere kern (organische groei van dorpen). Dat kan betekenen dat er verschillen bestaan tussen uitbreidingsmogelijkheden per kern. Dit zal dan vooraf vastgelegd moeten worden in de structuurvisies. Alternatieve woonvormen in vrijkomende gebouwen zal worden gestimuleerd.

Knooperven zijn een voorbeeld waarbij op bestaand erf een nieuwe manier van wonen en ruimtelijk beheer wordt gecombineerd. Het CDA verwacht dat Knooperven een stimulans zullen zijn voor de leefbaarheid en daarmee een bijdrage leveren aan de vitalisering van het landelijk gebied. Op basis van de ervaringen kunnen nieuwe initiatieven worden gerealiseerd die bijdragen aan de woonbehoefte, de agrarische structuur en de verbetering van de landschappelijke kwaliteit. Uitgangspunt bij knooperven moet zijn dat sprake is van betaalbare woningen die beschikbaar zijn voor inwoners uit de gemeente Tubbergen.

Bij de ontwikkeling van gebieden moet in toenemende mate rekening worden gehouden met retentiegebieden. Het CDA wil dat deze bij voorkeur aan de randen van de woonwijk worden gepland waarbij tevens rekening wordt gehouden met de goede en duurzame inrichting van dorpsranden.

De gemeente heeft reeds keuzes gemaakt voor wat de doelgroepen voor woningbouw betreft. Het CDA is vóór het handhaven van de regionale of lokale bindingseisen. Het CDA heeft tevens als standpunt dat dorpen niet op slot mogen voor woningbouw. Omdat zonder goede afspraken een ongebreidelde groei van woningbouw zal ontstaan, dient met omliggende gemeenten afstemming plaats te vinden over de uitvoering van woningbouw. De woningbouw in onze gemeente dient gebaseerd te zijn op de natuurlijke aanwas en behoefte.

Het CDA is van mening dat starters op de woningmarkt bij de toewijzing van woonkavels de voorkeur genieten boven doorstromers. Het CDA is van mening dat het woningenbestand moet zijn afgestemd op de wensen van de doelgroep(en). Omdat in toenemende mate vraag is naar appartementen en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens dient hierbij in de planvorming rekening te worden gehouden. Belangrijk is echter dat ook voor de lagere inkomens een voldoende groot woningenbestand beschikbaar blijft.

Bijzondere aandacht van het CDA gaat uit naar de senioren en hun wensen t.a.v. het wonen. Voor senioren die graag zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen, is integratie van zorg, wonen, dienstverlening op maat én welzijn noodzakelijk. Het CDA is van mening dat er in nieuwbouwwijken gekeken kan worden naar de mogelijkheden om woningen voor jong en oud dicht bij elkaar te situeren zodat "wijken voor iedereen" worden gecreëerd, waarin zorg voor elkaar en met elkaar een belangrijk thema is. Het CDA blijft onverkort van mening dat er ook mogelijkheden moeten zijn voor seniorenhuisvesting in het buitengebied.

Actiepunten

8.2 Het CDA wil dat indien de gemeente opdrachtgever is voor de uitvoering van een werk voorzover mogelijk de voorwaarde in wordt opgenomen dat het werk (eventueel ten dele) als leerling-bouwplaats wordt ingericht.

8.3 Milieu, duurzaamheid en klimaatbeleid

Rentmeesterschap, solidariteit en gespreide verantwoordelijkheid zijn de CDA uitgangspunten die van bijzonder belang zijn als het gaat een goed leefmilieu. Rentmeesterschap wil zeggen dat wij de wereld in dezelfde of zo mogelijk in een betere toestand wordt doorgeven aan de komende generaties. Daarom is er een morele verplichting om schade aan het leefmilieu te voorkomen danwel ongedaan te maken. De gemeentelijke bijdrage aan milieu en duurzaamheid gebeurt in samenspel met bedrijven, maatschappelijke organisaties en instellingen.

Het CDA vindt dat de gemeente een bijdrage moet leveren, ondermeer door het goede voorbeeld te geven, maar ook door gedragsbeïnvloeding en particuliere initiatieven te stimuleren en, waar nodig, te ondersteunen. Gemeentelijk milieu- en klimaatbeleid moeten samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties en instellingen worden vorm gegeven. Vooralsnog ligt de nadruk op energiebesparing die voor burgers en bedrijven te halen valt dankzij investeringen in duurzaamheid. Voorbeelden zijn ondermeer lagere kosten voor duurzame openbare verlichting (door middel van LED-lampen), het gemeentelijke inkoopbeleid, energiezuinige woningen, duurzame energieopwekking, gedragsbeïnvloeding door regelgeving en subsidies, enzovoort.

Duurzaamheid en energiebesparing

Het CDA vindt dat de gemeente een bijdrage kan leveren aan duurzaamheid door (bij vervanging of nieuwe initiatieven) te investeren in energiebesparing in gebouwen en in de openbare ruimte. Ook kunnen doelstellingen worden geformuleerd met betrekking tot CO₂-reductie danwel CO₂-neutraliteit. Energiebesparing door huishoudens en bedrijven en het stimuleren van 'schoon rijden' dragen bij aan een vermindering van de uitstoot van CO₂. Bij nieuwbouw van woningen zijn duurzaamheid van materialen en energiebesparing een belangrijk uitgangspunt. Ook heeft de gemeente een taak om bij nieuwbouw duurzame energieopwekking te stimuleren, bijvoorbeeld door middel van zonnepanelen, kleine windmolens, warmteopslag, enzovoort. Ook is winst te boeken als het gaat om duurzaamheid en energiebesparing van bestaande woningen. Met woningcorporaties moeten afspraken worden gemaakt om bij renovatie van woningen te kiezen voor duurzame en energiebesparende investeringen.

Actiepunt

8.3 Het CDA wil dan de gemeente continu aandacht heeft voor het opwekken en gebruiken van duurzame energie (zoals bio-energie) en duurzaam watergebruik.

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie op het gebied van het milieu. De zorg voor het milieu vraagt echter ook om inspanningen van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De basis voor het te voeren milieubeleid is het gemeentelijk Milieubeleidsplan. Uitgangspunt daarbij is het principe van "de vervuiler betaald".

Tubbergen is in het bezit van een van de meest verontreinigde locaties in onze provincie. Door jarenlange inspanning van de gemeente wordt de Teerkuil Vasse binnenkort gesaneerd. Voorkomen moet worden dat nieuwe gevallen van bodemverontreiniging ontstaan. Nieuwe gevallen van verontreiniging moeten worden gesaneerd.

Actiepunten

8.4 Het CDA kiest voor een actief beleid gericht op CO₂-reductie in gemeenten, waarbij zo min mogelijk energie wordt gebruikt.

- 8.5 Het gemeentelijke inkoopbeleid wordt zo snel als mogelijk volledig duurzaam. Tevens wordt 'duurzaamheid' opgenomen als criterium van het gemeentelijke aanbestedingsbeleid.
- 8.6 Het streven is het bouwen van energiearme woningen en waar mogelijk van energieneutrale woningen.

Afval wordt steeds meer beschouwd als grondstof voor (nieuwe) productieprocessen. Het afvalstoffenbeleid krijgt daarom nieuwe impulsen die zijn gericht op het nog veel meer her- of anders gebruiken van afval. Het CDA ondersteunt deze benadering, omdat daarmee uitputting van onze aarde wordt tegengegaan. Gemeenten hebben een belangrijke taak ter versterking van het milieubesef van burgers en bedrijven. Het CDA vindt mede in het kader van duurzaamheid en rentmeesterschap dat deze rol voortdurend invulling moet worden gegeven. Een schone publieke ruimte bevordert 'schoon gedrag' van burgers. Mede daarom is een actieve aanpak van zwerfafval belangrijk.

Het CDA staat achter het bestaande beleid ten aanzien van de kostendekkendheid van de afvalstoffen. Toch zal de bewustwording bij de burgers in onze gemeente met betrekking tot afval blijvend aandacht behoeven. Het CDA blijft vasthouden aan het fichesysteem dat de gemeente Tubbergen hanteert voor de afvalinzameling. Voor de juiste afvoer van Klein Chemisch Afval (KCA) moeten er voldoende mogelijkheden zijn om KCA op een correcte manier in te leveren en af te voeren.

Actiepunten

- 8.7 De gemeente bevordert het milieubesef van burgers en versterkt mede daardoor de gescheiden inzameling van huisvuil en garandeert in haar contract met inzamelaars en/of verwerkers de duurzame verwerking daarvan.
- 8.8 In haar milieutoezicht op bedrijven bevordert de gemeente het voorkomen, het hergebruik en de duurzame verwerking van bedrijfsafval.

Water

In de komende jaren is er sprake van grote opgaven op het terrein van het waterbeleid. Landelijk is aangegeven dat er inspanningen moeten worden geleverd om het watersysteem aan te passen terwijl de Europese kaderrichtlijn water als doelstelling heeft om de waterkwaliteit te verbeteren. De wateropgaven zijn niet alleen een zaak voor waterschappen; ook de gemeente heeft een belangrijke taak op het gebied van het beheer van (afval)water. In de Wet op de gemeentelijke watertaken zijn naast het traditionele beheer en onderhoud van riolering nu ook gemeentelijke taken geregeld die betrekking hebben op de bestrijding van overlast door overtollig hemel- en grondwater dan wel door te laag grondwaterpeil. Een goede uitvoering van deze taken vergt nauwe samenwerking tussen de gemeenten en het waterschap. Gezamenlijke waterplannen en afvalwaterakkoorden vormen daarvoor een basis.

De intensivering van opgaven en uitbreiding van gemeentelijke watertaken maakt stijging van de lasten via de rioolrechten vaak onvermijdelijk. Door een goede coördinatie van maatregelen met de ruimtelijke ontwikkeling en intensieve samenwerking met het waterschap kunnen deze kosten worden beperkt. Dat geldt vooral bij verdergaande samenwerking tussen riolerings- en zuiveringsbeheerders.

Mogelijkheden van afkoppelen van afvoer van terreinen en dakvlakken moeten optimaal benut worden waardoor de problematiek rond de overstorten wordt verminderd.

Water heeft een aantrekkingskracht op kinderen en het CDA vindt dat bij de aanleg van retentievijvers de veiligheid voor kinderen blijvend aandacht verdient. Bij ontwikkeling van locaties moet rekening worden gehouden met de inpassing van retentie en infiltratievoorzieningen.

Actiepunten

- 8.9 In overleg met het waterschap wordt gezamenlijk vastgesteld welke maatregelen nodig zijn om aan de wateropgaven te voldoen. De gemeente maakt een planologische vertaling van deze opgaven en past ze zo goed mogelijk in haar ruimtelijke ontwikkelingsbeleid. Mogelijkheden tot

verbetering van kwaliteit van het water in het open landschap en van het stedelijk water worden waar mogelijk benut.

- 8.10 Samen met het waterschap wordt gestreefd naar de meest kosteneffectieve oplossingen. Ook wordt gestreefd naar gezamenlijke uitvoering van beheers- en onderhoudstaken. De stijging van de rioolrechten wordt daarmee zo laag mogelijk gehouden.

8.4 Recreatie en Toerisme

De economie in onze gemeente is een mengvorm van allerlei bedrijven. Recreatie en toerisme wordt als groeiende importantie genoemd. Bedrijven moeten ook in de toekomst kunnen blijven ontwikkelen en het bedrijfsleven moet op de been blijven. Het CDA vindt dat er sprake moet zijn van diversiteit in de bedrijvigheid.

Noord/oost Twente is in de nota ruimte aangewezen als nationaal landschap vanwege de bijzondere kernkwaliteiten van het gebied. De afwisseling in ons buitengebied, rood groen en blauw wisselen elkaar af, juist dit is het fundament voor de toekomst. Het wil niet zeggen dat er een stolp over het gebied geplaatst wordt, maar sluit zich aan bij de leidraad 'behoud door ontwikkeling'. Het Nationaal Landschap biedt mogelijkheden voor recreatie en toerisme. Wandelaars, fietsers en andere recreanten moeten voldoende keuzevrijheid hebben om te recreëren. Natuurgebieden, agrarisch cultuurlandschap en recreatiegebieden dienen goed toegankelijk te zijn. Het aanleggen en versterken van de basisinfrastructuur is noodzakelijk. Ondanks de invoering van het 60-kilometer regime vindt het CDA dat op een aantal wegen met een hogere verkeersintensiteit ontmenging van verkeerssoorten gewenst is. Het CDA vindt een goede infrastructuur, ook voor toeristisch recreatief gebruik, belangrijk (denk o.a. aan de zandwegen, fiets- en wandelpaden). Daarvoor moeten we komen tot een strategisch routebeleid. Inpassing van infrastructuur moet integraal benaderd worden. Ook de ruimtelijke kwaliteit, de fietsverbindingen en de wandelroutes dienen versterkt te worden. Toeristische routes (in alle soorten en maten), dienen in overleg met het gebied ontwikkeld te worden. Een belangrijk aandachtspunt is de plek van parkeerplaatsen/transferpunten. Landschap is voor recreatiebedrijven een belangrijke factor, maar waar het voor deze bedrijfstak belangrijk is, is het voor de landbouw soms hinderlijk. Het CDA vindt het daarom belangrijk dat boeren en andere grondeigenaren via het stelsel van groene diensten beloond worden.

8.5 Bedrijvigheid

Het CDA vindt dat er nog meer dan tot nu toe ruimte moet zijn om te ondernemen omdat het een belangrijke remedie is tegen de stijgende werkloosheid. Het CDA vindt de inbreng van ondernemers zeer belangrijk zodat de gemeente meer vraaggericht gaat werken. Intensief contact met ondernemersverenigingen en BGT is daarvoor een noodzakelijke voorwaarde. Ook dient regelmatig met de ondernemersvertegenwoordigers gesproken worden of de gemeente het beleid goed geformuleerd heeft, eventuele problemen worden dan vroegtijdig gesignaleerd.

Vrijkomende locaties

Vrijkomende of reeds vrij gekomen agrarische locaties, kunnen goede vestigingsplekken zijn voor andersoortige bedrijvigheid. Tevens zorgt het ook voor een gezonde mix van wonen en werken in het buitengebied.

8.6 Landbouw

Het CDA spreekt vertrouwen uit in agrarisch ondernemerschap en wil de concurrentiekracht van de land- en tuinbouw versterken door ruimte te scheppen voor ondernemerschap. Dat is van groot belang voor de vitaliteit van het platteland. Ruimte voor ondernemerschap bestaat uit het verminderen van ruimtelijke belemmeringen, hulp bij structuurverbetering zoals landinrichting en kavelruil en hulp bij investeringen in bedrijfsvernieuwing.

Er zijn verschillende agrarische potenties binnen de gemeente Tubbergen. Er zijn delen van onze gemeente waar de landbouw goed concurrerend kan werken, zowel intensieve veehouderij als grondgebonden landbouw, mits aan een aantal voorwaarden voldaan wordt. Dat betekent een duurzaam ingerichte structuur, goede kavelinrichting en strategisch geplaatste bedrijven, gericht op toekomstige schaalvergroting. Om dit te bereiken vindt het CDA dat de gemeente zich actief moet inzetten. Er zijn ook bedrijven binnen de gemeente Tubbergen die vanuit hun aard en plek niet op de toekomst ingericht zijn. Het CDA vindt dat voor dit soort bedrijven de gemeente moet meewerken om nieuwe kansen voor betreffende ondernemers mogelijk te maken. Overgangsbepalingen voor bedrijven die tijdelijk in de knel zitten moeten overwogen worden.

Belangrijk in het buitengebied is dat bedrijven zich ontwikkelen, maar er dient terdege rekening gehouden worden met de omgeving. De balans tussen burger en boer dient gezond te blijven.

Op basis van een Europese richtlijn heeft Nederland Natura 2000 gebieden moeten aanwijzen. Het CDA wil dat er goede economische mogelijkheden blijven. Waar het niet mogelijk is, bijvoorbeeld in verband met specifieke ecologische omstandigheden, moet er sprake zijn van goed flankerend beleid.

De structuurverbetering in de landbouw door kavelruilen, al dan niet in gebiedsprocessen, dient onverkort door gezet te worden. Het CDA vindt dat blijvend ingezet moet worden op bedrijfsverplaatsingen, zodat boeren in knelsituaties geholpen worden om zich op betere locaties, zo mogelijk binnen onze gemeente, te vestigen.

8.7 Natuur en Landschap

Het Twentse landschap met zijn cultuurhistorische landschapspatronen/-kenmerken moet behouden blijven. Het landschap heeft een eigen, intrinsieke waarde met eigenschappen (rust, ruimte, schoonheid, rijkdom aan flora en fauna) waar mensen behoefte aan hebben en van kunnen genieten. Door het 'kunnen genieten van' heeft het landschap ook een zelfstandige, economische waarde, en wel als vestigingsfactor (kwaliteit leefomgeving) en ook als inkomstenbron in de sfeer van recreatie en toerisme. De kwaliteitsverbetering van het buitengebied is belangrijk. De landschappelijke inpassing van grote bedrijven, zowel agrarische alsook niet-agrarische bedrijven, is hiervoor een voorwaarde.

Daarbij moet in het bijzonder worden gekeken naar het bouwblok.

Bepaalde gebieden in onze gemeente hebben een specifieke landschappelijke kwaliteit. Dat levert over het algemeen handicaps op voor de traditionele agrarische bedrijfsvoering. Juist in dat soort gebieden is het van belang dat agrarische ondernemingen in stand blijven. Er moet sprake zijn van voldoende gezinsinkomen.

8.8 Instrumenten

Het CDA staat voor ontwikkeling van nieuwe initiatieven en activiteiten. Daarbij staat de verdien capaciteit in onze gemeente hoog in het vaandel. Om ontwikkelingen en veranderingen mogelijk te maken hebben we instrumenten nodig die aangereikt worden door Rijk en provincie (nationaal landschap, groene en blauwe diensten, landschapsvergoedingen, investeringsbudget landelijk gebied). Het CDA is van mening dat de gemeente een fonds moet hebben ter stimulering en cofinanciering van projecten en programma's zodat er in voldoende mate gebruik gemaakt kan worden van deze faciliteiten.

Actiepunten

- 8.11 Het CDA vindt dat de gemeente zich actief moet inzetten voor een duurzaam ingerichte structuur van landbouwbedrijven.
- 8.12 Het CDA wil dat er goede economische mogelijkheden blijven voor de bedrijvigheid in de gemeente Tubbergen, met behoud van het karakteristieke landschap.

9 VERKEER EN VERVOER

Bereikbaarheid, verkeersveiligheid en duurzame vormen van mobiliteit zijn de speerpunten van het gemeentelijke verkeers- en vervoersbeleid dat het CDA voor ogen staat.

Een aantal mensen in de gemeente zijn voor hun mobiliteit aangewezen op openbaar vervoer. Daar waar mensen geen keuze kunnen maken tussen meerdere vormen van vervoer, is het van belang dat het (openbaar) vervoer beschikbaar en betaalbaar is. De gemeente dient in overleg met de vervoerders regelmatig te overleggen over de dienstregeling, prijs en kwaliteit van het openbaar vervoer.

Veilig verkeer voor alle verkeersdeelnemers te beginnen bij de bron. Ofwel onder het motto jong geleerd oud gedaan wil het CDA dat er (ook op scholen) al vroeg aandacht is voor veilig verkeer. Het CDA zou willen zien dat op alle scholen in onze gemeente een praktisch verkeersexamen (praktijk examen) wordt afgenomen.

Verkeersveiligheid rondom scholen is een voortdurend aandachtspunt. De gemeente dient door regelmatige voorlichting aandacht te besteden aan nieuwe verkeersregels, nieuwe verkeerssituaties en aandachtspunten in het verkeer.

Opfriscursussen voor ouderen (bijvoorbeeld scootmobielgebruikers) kunnen leiden tot een veiligere verkeerssituatie. Op de wegen in onze gemeente is het van belang dat hier de veiligheid optimaal is. Voor een aantal provinciale wegen zijn in het kader van de wegencategorisering maatregelen genomen zoals drempels en snelheidsbeperkingen. Verkeersveiligheids- en doorstroombevorderende maatregelen zoals parallelwegen zijn helaas minder voortvarend opgepakt. Een voorbeeld hiervan is het knelpunt Fleringen waar agrarisch verkeer nog steeds door het dorp moet.

Duidelijkheid en eenduidigheid op de weg is voor het CDA van groot belang. Gestreefd moet worden dat voorrangsituaties zo eenduidig mogelijk zijn. Daar waar de gemeente te maken heeft met andere gemeenten of de provincie moet vindt afstemming plaats met deze beheerders. Om de verkeersveiligheid te bevorderen ondersteunt de gemeente verkeerseducatie en communicatie. Zo moet de toenemende groep (avond-) wandelaars bewust worden gemaakt van het feit dat ze gezien moeten worden.

Mobiliteit en transport kunnen steeds duurzamer vorm worden gegeven. Openbaar vervoer is natuurlijk al een duurzame vorm van vervoer. Het CDA juicht het toe dat gemeenten het initiatief nemen het gebruik van elektrische vervoermiddelen te stimuleren. Ook het gebruik van aardgas en andere biobrandstoffen van de tweede en derde generatie (dat zijn brandstoffen die geen nadelige invloed hebben op de internationale voedselmarkt) dient verder gestimuleerd te worden.

Op een aantal plaatsen in onze gemeente zijn verkeerssituaties aanwezig die door mensen als onveilig worden ervaren. Voorbeelden zijn de oversteek van de Ootmarsumseweg naar de Tukkers en het landbouwverkeer door Fleringen en de Ossendijk Hardenbergerweg bij Langeveen.. Bij een aantal van deze (subjectieve) onveilige situaties is de provincie Overijssel de partij die een oplossing kan bieden omdat zij de wegbeheerder is. Het CDA wil dat de gemeente deze situaties bij de provincie onder de aandacht brengt en werkt aan een oplossing voor de problematiek.

De wegen in de gemeente zien er nog goed uit. Gelet op de beperkte middelen die in de komende periode verwacht mogen worden vindt het CDA dat binnen de gestelde kwaliteits- en veiligheidseisen het onderhoud voor wegen zo nodig aangepast kunnen worden.

De ontsluiting van de gemeente naar de rest van Nederland is in het afgelopen decennium verslechterd. Er is geen verwijzing naar Tubbergen op de Rijkswegen A1 en de A35. Daarnaast is door allerlei verkeersmaatregel, ook in buurgemeenten, de bereikbaarheid van de rijkswegen verslechtert. Deze Rijkswegen zelf zijn inmiddels vol zodat ook hier een uitbreiding van de capaciteit noodzakelijk is. Het CDA wil dat de gemeente Tubbergen oog heeft en houdt voor een goede ontsluiting van verkeer uit onze gemeente en voor een goede bereikbaarheid van Rijkswegen. Dit omdat het economisch van belang is dat bedrijven uit onze gemeente op vlotte wijze de rest van Nederland kunnen bereiken.

De gemeente draagt ook zorg voor een goede bereikbaarheid van dorpen, buurten en wijken. Veilige fietsroutes, vooral van en naar scholen, hebben een hoge prioriteit. Ook de aanleg of uitbreiding van recreatieve fietsroutes in het buitengebied verdienen aandacht.

Actiepunten

- 9.1 Het CDA pleit ervoor dat de belangrijke ontsluitingsweg van Tubbergen naar de A1, te weten de Kloosteresweg weer een 80 kilometerweg wordt.
- 9.2 Het CDA wil dat het landbouwverkeer verdwijnt uit een woonkern van Fleringen.
- 9.3 Het CDA wil dat aandacht wordt besteed aan een aantal locaties waar de provincie Overijssel wegbeheerder is maar waar de veiligheid voor de inwoners van de dorpen een aandachtspunt is. Voorbeelden hiervan zijn de oversteekplaats naar de voetbalvelden van de Tukkers in Albergen (Ootmarsumseweg Kernaweg) en de locatie in Langeveen ter plaatse van de Hardenbergerweg, Ossendijk, Langehaarsweg. Ter plaatse zouden duurzame veilige verkeerssituaties moeten worden gerealiseerd.

10 SPORT

Sporten is gezond. Zowel voor het lichaam als voor de geest. Het gemeentelijk sportbeleid moet gericht zijn op alle leeftijden. Sport is zeker voor kinderen en jongeren van belang omdat het eigenwaarde opbouwt. Daarnaast leren kinderen en jongeren bij sporten in teamverband regels in acht te nemen, te delen in sportiviteit en het belang van respect voor elkaar en de tegenstander.

Sportverenigingen krijgen naast hun primaire functie in toenemende mate een maatschappelijke rol bij de aanpak van sociale problemen en het bevorderen van gezondheidsbewustzijn. Daarom ligt er een taak voor de gemeente om sportverenigingen te ondersteunen. Het beleid moet zo worden vastgesteld dat sport betaalbaar en bereikbaar is voor de inwoners. Dat burgers daaraan zelf financieel bijdragen is vanzelfsprekend. Voor mensen met een minimuminkomen wordt sportbeoefening onderdeel van het gemeentelijke sociale beleid. Sportverenigingen vinden het vaak moeilijk om vrijwilligers te vinden. Mede door de verdergaande professionalisering in de sport wordt er veel van het kader geëist.

Het CDA staat voor dat verenigingen zich inspannen om bepaalde doelgroepen te bereiken, zoals jongeren, migranten, mensen met een laag inkomen en gehandicapten. De gemeente hoeft niet altijd directe financiële steun aan sportverenigingen te geven, maar kan op meerdere manieren ondersteuning bieden. Sportverenigingen en binnensportaccommodaties geven aan moeite te hebben hun directe inkomsten op peil te houden, laat staan om het onderhoud als onderdeel van de exploitatie te kunnen uitvoeren. Het CDA wil dat er beleid wordt gemaakt waarin langjarig afspraken worden gemaakt over de financiering van de sportverenigingen en het groot onderhoud van de accommodaties. Gedacht kan worden aan een gelijke constructie die is toegepast bij de aanleg van kunstgrasvelden.

Het CDA hecht aan een bloeiend (sport)verenigingsleven. Dit betekent echter niet dat gemeenten niet kritisch moeten kijken naar het bestaansrecht van elke plaatselijke sportvereniging. Soms zou door een afweging van kosten en baten, maar zeker ook van inzet van gekwalificeerde vrijwilligers besloten moet worden tot fusering van sportverenigingen, tot verplaatsing van verenigingen of het realiseren van multifunctionele sportaccommodaties. De gemeente heeft als verplichting om een deugdelijke sportaccommodatie aan te bieden aan de scholen. Hierop is het beleid altijd gericht geweest. Wilde een lokale gemeenschap meer omdat de behoefte groter was dan wordt door de gemeenschap zelf een voorstel gemaakt en zorgt zij voor de gelden en zorgt zij voor de meerjarig sluitende exploitatie.

Om meer met de verschillende accommodaties in de kernen op één lijn te komen is de BSA (Binnensport accommodaties) opgericht. In de BSA wordt al voor een deel gewerkt zoals het CDA het graag ziet. Afstemming tussen de accommodaties over gezamenlijke inkoop, beschikbaarheid, groot onderhoud zijn hiervan belangrijke elementen. Het vaststellen van de behoefte de eerlijke verdeling van de uren, het verder gestalte geven aan de breedtesport zou ook een invulling moeten krijgen. Het CDA is voor de invoering van een gemeentelijk, maar onafhankelijk sportcoördinatiepunt. Daarin zouden de BSA maar ook de Sportraad zitting kunnen hebben. Dit sportcoördinatiepunt wordt ingesteld om concrete ondersteuning van (boven-)lokale sportbeoefening te leveren. De verdeling van zaaluren en het vaststellen van huurprijzen, maar ook om te zoeken naar subsidiemogelijkheden. Een dergelijk coördinatiepunt brengt vraag en aanbod bij elkaar en realiseert verenigingsondersteuning. Daarvoor zou ook ondersteuning kunnen worden verkregen bij de gemeente en bij regionale sportkoepels of bij NOC/NSF netwerken. Het sportcoördinatiepunt biedt beleidsondersteuning en promoot de actieve deelname aan verenigingssporten.

Het CDA wenst dat sportbeoefening door ouderen in onze gemeenschap dient te worden gestimuleerd. Hierdoor kan het kader ook uitgebreid worden met senioren en ontstaat de mogelijkheid om langer actief aan het sociale leven deel te nemen en er een bijdrage aan te leveren.

Actiepunten

- 10.1 Oprichten van een sportcoördinatiepunt.
- 10.2 Opstellen van een langjarig beleidsplan omtrent de gemeentelijke financiering van verenigingen en accommodaties.

11 FINANCIËN

Gemeentelijke maatregelen en voorzieningen kosten geld. De bekostiging ervan wordt opgebracht door de belastingbetaler. Het overgrote deel van de inkomsten ontvangen gemeenten van de rijksoverheid. Slechts een gering deel van de inkomsten bestaat uit lokale belastingen en heffingen. Ons land heeft daarom een relatief klein gemeentelijk belastinggebied in vergelijking met andere Europese landen. Dat neemt niet weg dat het bij gemeentelijke inkomsten om publieke middelen gaat die worden opgebracht door de belastingbetaler. Voor het CDA is dit een van de redenen om zorgvuldig om te gaan met publieke middelen. Een goed beheer van publieke middelen is een belangrijk uitgangspunt voor het CDA. De hoogte van gemeentelijke uitgaven en investeringen is geen doel op zich. Er moet sprake zijn van een maatschappelijk belang dat in een redelijke verhouding staat tot het gebrachte financiële offer. Bij elke euro die wordt uitgegeven maakt het CDA daarom een zorgvuldige afweging. Het CDA hecht aan het principe dat structurele uitgaven in beginsel door middel van structurele inkomsten worden bekostigd. Hierbij zal eerst een integrale afweging plaats moeten vinden over de rol en de taken van de gemeente. Het financiële beleid dat het CDA voor ogen staat, is gericht op een duurzaam begrotingsevenwicht en het op peil houden, en waar nodig, versterken van het weerstandsvermogen van de gemeente. Natuurlijk zijn er veel investeringen waar de gemeente haar verantwoordelijkheid voor kan en moet nemen. Deze investeringen zijn een uitvloeisel van landelijk beleid of van belang voor de lokale gemeenschap. De samenleving staat voor het CDA voorop. Initiatieven die uit de lokale gemeenschap komen zal het CDA waar mogelijk steunen. Sterker nog, het CDA stimuleert de samenleving zelf verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar. Daar waar nodig neemt de politiek weer haar verantwoordelijkheid. Daarbij wordt altijd een rationele afweging gemaakt bij de inzet van schaarse middelen die door de belastingbetaler worden opgebracht.

Structurele uitgaven moeten in beginsel door structurele inkomsten worden bekostigd. Zo ontstaat er solide dekking voor meerjarige uitgaven die niet afhankelijk zijn van incidentele mee- en tegenvallers. Gemeentelijke heffingen, rechten en leges dienen zoveel mogelijk kostendekkend te zijn. Hiervan kan worden afgeweken indien de gemeente bepaalde maatschappelijke initiatieven wil stimuleren.

Het CDA is kritisch met betrekking tot de taken die door de regio worden uitgevoerd. Ook hier moet zorgvuldig worden omgegaan met de beschikbare middelen en moeten geen taken worden uitgevoerd die niet tot de kernaak van de regio behoren.

BIJLAGE 1 Maatschappelijke organisaties en verenigingen

In deze bijlage staan de diverse maatschappelijke organisaties en verenigingen genoemd waar de CDA fractie, in het kader van het opstellen van het verkiezingsprogramma, gesprekken mee heeft gevoerd. Door de programmacommissie zijn werkgroepen samengesteld die gesprekken hebben gevoerd met de verschillende instanties, bedrijven verenigingen ondernemers en standsorganisaties. De werkgroepen en de onderwerpen zijn hieronder weergegeven.

Werkgroep 1.

Onderwerpen

- ruimtelijke ordening en wonen;
- landelijk gebied
- milieu, water, verkeer en vervoer

Door de werkgroep zijn met de volgende instanties en personen gesprekken gevoerd:

- Dhr. H. Poppink (dir. loon-mechanisatiebedrijf);
- Dhr. B. Kuipers (dir. Loohuisgroep);
- Dhr. J. Hulshof (dir. aannemersbedrijf);
- Dhr. Kamp (voorzitter aannemersbond Noord oost Twente);
- B.G.T.;
- V.V.N.
- S.P.O.T.
- Platform Natuur en landschap.
- L.T.O.
- A.J.K. (agrarisch jongeren contact)
- Woningstichting Tubbergen.
- Dhr. Groothuis (gebiedsmakelaar)
- Dhr. Stamsnieder(voorzitter gebiedsuitwerking de ruimte)

Werkgroep 2.

onderwerpen

- economische ontwikkeling, arbeidsmarkt en integratie;
- participatie, zorg, welzijn, sociaal beleid en integratie;
- onderwijs.

Door de werkgroep zijn met de volgende instanties en personen gesprekken gevoerd:

- Dhr. Cas Bartman (TOF)
- Dhr. A. Reimerink (SWT)
- De WMO adviesraad
- VVV - gemeente Tubbergen

Werkgroep 3.onderwerpen

- leefbaarheid en veiligheid
- gezinnen, jongeren, ouderen en generatiebeleid
- vrijwilligers, sport, cultuur en integratie.

Door de werkgroep zijn met volgende instanties en personen gesprekken gevoerd:

- De seniorenraad.
- De Muziekfederatie.
- Dhr R Oosterlaken, (voorzitter TVC) .
- De Sportraad.
- Mw. Monica Bijen. (jeugd en jongerenwerk).
- De Bibliotheek (SBT).
- Politie. (mw. Erna Eernink).
- De Brandweer.

BIJLAGE 2 Actiepunten verkiezingsprogramma CDA Tubbergen 2010 - 2014**Algemeen bestuur, openbare orde en veiligheid**

- 3.1. Criminaliteit en overlast moeten worden tegengegaan. Overtreders moeten hard worden aangepakt. Dit is nodig om de sociale samenhang en geborgenheid te behouden in buurten, wijken en dorpen.
- 3.2. Het CDA wil dat voldoende wijkagenten actief zijn in Tubbergen. Zij vervullen een signaalfunctie, ook voor drank- en drugsgebruik en zijn daarmee directe herkenbare aanspreekpunten voor de burgers.
- 3.3. Er dienen specifieke agenten, die bekend zijn met de problematiek van de landelijk gebiedsgemeenten, ingezet te worden, eventueel in samenwerking met de gemeente Dinkelland.
- 3.4. Het CDA vindt dat de gemeente civielrechtelijke procedures moet inzetten om de veroorzakers van vandalismeschade aan te pakken.
- 3.5. De gemeente moet de regie gaan voeren over de integrale samenwerking met scholen tussen de politie en maatschappelijk ondersteunende instanties en (sport)verenigingen. Tot nu toe gebeurt dat op afroep maar we wensen een programmatische aanpak. Voornamelijk moet worden ingezet op de middelbare scholieren. De impact die een wijkagent heeft bij een bezoek aan deze jongeren is veel groter dan op kinderen van de basisschool.

Economie, arbeid en werkgelegenheid

- 4.1. Het CDA vindt betaald werk de beste vorm van sociale zekerheid. De gemeente moet bevorderen dat wie kan werken ook aan de slag wordt geholpen. Vooral jongeren van 18 tot 23 jaar mogen niet aan de kant staan. Zij moeten direct aan de slag in een gemeentelijk traject.
- 4.2. Alleenstaande ouders met kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar kunnen geheel of gedeeltelijk worden vrijgesteld van sollicitatieplicht. Parttime werken voor deze groep kan financieel worden gestimuleerd door middel van een premie.
- 4.3. Het CDA wil dat de gemeente zich inzet voor de mogelijkheid dat lokale bedrijventerreinen beschikbaar zijn en blijven voor de lokale (startende bedrijven).
- 4.4. Het CDA vindt dat er meer ruimte moet zijn om te ondernemen, om zodoende de economie te stimuleren en de stijgende werkloosheid tegen te gaan.
- 4.5. Het CDA wil dat er een plattelandsgemeente vertegenwoordigd is in het innovatieplatform Regio Twente.

Welzijn

- 5.1. Het CDA wil dat de verenigingen die een meer maatschappelijk profiel wensen te verkrijgen door de gemeente gefaciliteerd kunnen worden, bijvoorbeeld door een maatschappelijke coördinator die hen ondersteunt.
- 5.2. Het CDA kiest voor een gemeentelijk armoedebeleid dat activerend is voor wie nog kan werken, toereikend is voor wie dat niet meer kan en dat ook op langere termijn houdbaar is. Ook mensen waarvan de verdien capaciteit te laag is voor de reguliere arbeidsmarkt moeten hun talenten kunnen benutten. Deze groep kan geholpen worden via de WSW en eventueel met (tijdelijke) loonkostensubsidies
- 5.3. Het CDA ziet graag dat de gemeente No-Risk polissen afsluiten waardoor tijdelijk het risico van ziekte bij langdurig werkzoekenden kan worden weg genomen. Hiermee wordt een belemmering tot de arbeidsmarkt weggenomen.
- 5.4. Het CDA is van mening dat de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt verbeterd moet worden. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden.

- 5.5 Het CDA steunt het opzetten van één loket voor werkzoekenden en werkgevers in arbeidsmarktregio's. Het onderwijs tracht meer vraaggericht te werken om in te spelen op de toekomstige arbeidsvraag van werkgevers. Contractonderwijs is hier een voorbeeld van.
- 5.6 Het CDA vindt dat loonkostensubsidies ingezet moet worden voor langdurig werkzoekenden zodat werkgevers gestimuleerd worden om deze mensen in dienst te nemen.
- 5.7 Uitkeringsgerechtigden moeten dwingender worden geleid naar de arbeidsmarkt of andere vormen van maatschappelijke participatie.
- 5.8 Het CDA kiest voor een gemeentelijk armoedebeleid dat activerend is voor wie nog kan werken, toereikend is voor wie dat niet meer kan en dat ook op langere termijn houdbaar is. Ook mensen waarvan de verdien capaciteit te laag is voor de reguliere arbeidsmarkt moeten hun talenten kunnen benutten. Deze groep kan geholpen worden via de WSW en eventueel met (tijdelijke) loonkostensubsidies.
- 5.9 Het CDA zet zich in voor financiële tegemoetkoming van bijzondere kosten als gevolg van chronische ziekte of handicap voor mensen met een minimuminkomen. Dit kan, al dan niet in een periodieke regeling, in de vorm van individuele bijzondere bijstand.
- 5.10 Het CDA vindt dat maatschappelijke participatie van kinderen in gezinnen met een minimuminkomen door de gemeente financieel moet worden ondersteund.
- 5.11 Het CDA pleit voor een preventief beleid vanuit de gemeente met betrekking tot (problematische) schulden. De gemeente ondersteunt het aanbieden van cursussen gericht op budgetbeheer.
- 5.12 Het CDA zet zich in voor kwijtschelding van de OZB en de afvalstoffenheffing voor mensen met een minimuminkomen.
- 5.13 De gemeente ondersteunt programma's en/of activiteiten gericht op binding en ontmoeting tussen generaties en waarin oud en jong participeren.
- 5.14 Dorpshuizen moeten meer open staan voor jongeren. De buurthuizen zouden eventueel als een centrale plek kunnen dienen voor jongeren.
- 5.15 Drugsgebruik onder jongeren neemt toe. Binnen een groep weerhouden jongeren elkaar ervan dat drugs gebruikt worden. Het alcoholgebruik onder jongeren is hoog. Tactus moet op scholen voorlichting kunnen geven over alcohol en drugs. Drugsgebruik en de gevolgen daarvan moeten ook in de JIP-bus een thema zijn.
- 5.16 Jongeren tussen de 13 en de 16 is een lastige groep om te bereiken. Er zou een jongerenplatform opgericht kunnen worden. Hierin zou de leerlingenraad van het Canisius kunnen worden betrokken. Scholen zouden bij het platform behulpzaam kunnen zijn

Participatie, zorg en sociaal

- 6.1 Het CDA wil behoud van de eerstelijnsgezondheidszorg in de drie kernen Tubbergen, Albergen en Geesteren.
- 6.2 Het CDA vindt dat de gemeente uitvoering moet geven aan de WMO op een manier die recht doet aan de doelstelling en rekening houdt met de mens. Dit houdt in dat de burger zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven functioneren, maar daar waar nodig extra ondersteuning wordt gegeven;
- 6.3 Het CDA vindt dat de beschikbaar komende financiële middelen efficiënt en adequaat moeten worden ingezet zodat er voor de burger eveneens efficiënte, adequate, laagdrempelige en efficiënte zorg en ondersteuning beschikbaar is;
- 6.4 Het CDA wil dat burgers, belangenbehartigers, organisaties en plaatselijke instanties participeren in de WMO;
- 6.5 Het CDA staat positief ten opzichte van samenwerking met andere gemeenten en instanties;
- 6.6 Het CDA wil dat er bijzondere aandacht is voor allerlei preventieve maatregelen;
- 6.7 Het CDA wil gerichte ondersteuning voor de mantelzorgers;
- 6.8 Het CDA wil maatschappelijke ondersteuning als programma in de gemeentebegroting opnemen.
- 6.9 Het CDA wil adequate vervoersmogelijkheden voor senioren en mensen met een handicap.
- 6.10 Het CDA wil dat senioren zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en functioneren zonder dat dit leidt tot vereenzaming of beperkingen.

- 6.11 Het CDA wil dat er (meer) aandacht wordt besteed aan het verschijnsel huiselijk geweld bijvoorbeeld door meer) bekendheid wordt gegeven aan het meldpunt huiselijk geweld.

Onderwijs kunst en cultuur

- 7.1 Het CDA wil samenwerking tussen onderwijs en verschillende maatschappelijke instanties handhaven en zo nodig verbeteren.
- 7.2 Het CDA wil dat leerlingen al in een vroeg stadium kennis maakt met het technisch onderwijs en de aspecten van een toekomstig technisch beroep. Samen met het lokale bedrijfsleven en de onderwijssector moeten kennismakingsdagen worden vormgegeven. Ook pleit het CDA er voor dat bij aanbesteding van gemeentelijke projecten bij de uitvoering stageplekken beschikbaar moeten zijn voor (plaatselijke-) leerlingen.
- 7.3 De gemeente beschermt het cultuurhistorische erfgoed van de lokale gemeenschap, zoals monumenten en landgoederen.
- 7.4 Kunst in de openbare ruimte en in civiele werken wordt gestimuleerd, waar mogelijk in samenwerking met het bedrijfsleven.
- 7.5 Opleidingen voor algemeen vormend muziekonderwijs vormen voor het CDA de prioriteit .
- 7.6 Het CDA wil dat er minimaal een dorpsmediatheek in elke kern blijft, er van uitgaande dat dit door de kernen wordt ondersteund.
- 7.7 De bibliotheek is de cultuurmakelaar van de gemeente en draagt zorg voor een passend cultureel aanbod.

VROM

- 8.1 Het ruimtelijke ordeningsbeleid moet worden afgestemd op de demografische prognoses voor de gemeente (en de regio). Als er sprake is van een daling van de bevolking, moet de gemeente scenario's ontwikkelen waarin de beleidsmatige en financiële consequenties van deze daling voor bijvoorbeeld woningen, onderwijshuisvesting en voorzieningen worden beschreven.
- 8.2 Het CDA wil dat indien de gemeente zelf opdrachtgever is, daar als voorwaarde in wordt opgenomen dat het werk als leerling-bouwplaats (evt. 100 % of gedeeltelijk) wordt ingericht. De leerling-bouwplaatsen verdienen aandacht.
- 8.3 Het CDA wil dat de gemeente continu aandacht heeft voor het opwekken en gebruiken van duurzame energie (zoals bio-energie) en duurzaam watergebruik.
- 8.4 Het CDA kiest voor een actief beleid gericht op CO2-reductie in gemeenten, waarbij zo min mogelijk energie wordt gebruikt.
- 8.5 Het gemeentelijke inkoopbeleid wordt zo snel als mogelijk volledig duurzaam. Tevens wordt 'duurzaamheid' opgenomen als criterium van het gemeentelijke aanbestedingsbeleid.
- 8.6 Het streven is het bouwen van energiearme woningen en waar mogelijk van energieneutrale woningen.
- 8.7 De gemeente bevordert het milieubesef van burgers en versterkt mede daardoor de gescheiden inzameling van huisvuil en garandeert in haar contract met inzamelaars en/of verwerkers de duurzame verwerking daarvan.
- 8.8 In haar milieutoezicht op bedrijven bevordert de gemeente het voorkomen, het hergebruik en de duurzame verwerking van bedrijfsafval.
- 8.9 In overleg met het waterschap wordt gezamenlijk vastgesteld welke maatregelen nodig zijn om aan de wateropgaven te voldoen. De gemeente maakt een planologische vertaling van deze opgaven en past ze zo goed mogelijk in haar ruimtelijke ontwikkelingsbeleid. Mogelijkheden tot verbetering van kwaliteit van het water in het open landschap en van het stedelijk water worden waarmogelijk benut.
- 8.10 Samen met het waterschap wordt gestreefd naar de meest kosteneffectieve oplossingen. Ook wordt gestreefd naar gezamenlijke uitvoering van beheers- en onderhoudstaken. De stijging van de rioolrechten wordt daarmee zo laag mogelijk gehouden.

- 8.11 Het CDA vindt dat de gemeente zich actief moet inzetten voor een duurzaam ingerichte structuur van landbouwbedrijven.
- 8.12 Het CDA wil dat er goede economische mogelijkheden blijven voor de bedrijvigheid in de gemeente Tubbergen, met behoud van het karakteristieke landschap.

Verkeer en vervoer

- 9.1 Het CDA pleit ervoor dat de belangrijke ontsluitingsweg naar de A1 te weten de Kloosteresweg weer een obstakelvrije 80 kilometerweg wordt
- 9.2 Het CDA wil dat het landbouwverkeer verdwijnt uit een woonkern van Fleringen.
- 9.3 Het CDA wil dat aandacht wordt besteed aan een aantal locaties waar de provincie Overijssel wegbeheerder is maar waar de veiligheid voor de inwoners van de dorpen een aandachtspunt is. Voorbeelden hiervan zijn de oversteekplaats naar de voetbalvelden van de Tukkers in Albergen (Ootmarsumseweg-Kemnaweg) en de locatie in Langeveen ter plaatse van de Hardenbergerweg, Ossendijk, Langehaarsweg. Ter plaatse zouden duurzame veilige verkeerssituaties moeten worden gerealiseerd.

Sport

- 10.1 Oprichten van een sportcoördinatiepunt
- 10.2 Opstellen van een langjarig beleidsplan omtrent de gemeentelijke financiering van verenigingen en accommodaties.